

NOWY DZIENNIK

Adres redakcji i administracji: Kraków, ulica Orzeszkowej L. 7.
Telefon Nr. 102-79. — Telefon redaktora naczelnego Nr. 136-89.
Konto czekowe PKO w Krakowie 400.630.
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 12-ej do 1-ej w poranne

20
GROSZY

Wszelkie komunikaty należy nadsyłać wprost do administracji.
Rękopisów redakcja nie zwraca.
Za inseraty redakcja nie odpowiada.
Ceny ogłoszeń i renumeratyr uwidocznione na ostatniej stronie

DARMO 80.000
Tajki kart „PIATNIKA“
DLA PALACZY ZWIJEK (GILZ)
ALTESSE
Mokka-Pelnowatka
Szczegóły w prospektach.

P. premier u p. Prezydenta

Warszawa, 11. 7. PAT. W dniu 10 lipca rb. prezes rady ministrów Sławoj-Składkowski został przyjęty w Wiśle przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i złożył mu sprawozdanie o bieżących pracach rządu.

—oOo—

7 domów spłonęło

Kraków, 11. 7. PAT. We wsi Dubnie (pow. nowosądecki) w czasie ostatniej burzy spłonęło siedem domów wraz z zabudowaniami gospodarczymi. Pożar zlokalizowano dzięki wysiłkom miejscowych straży pożarnych. Szkody znaczne.

Rząd nie dopuści do krzywdzenia ludności żydowskiej w Polsce

Oświadczenie p. premiera Składkowskiego

Warszawa, 11. 7. (ZAT) ZAT-na otrzymała komunikat następującej treści:

Dnia 11 lipca p. premier i minister spraw wewn. Sławoj-Składkowski przyjął na dłuższej audjencji wybraną na ostatniem posiedzeniu Radę naczelną kupiectwa żydowskiego, złożoną z prezesa Majzla, Gepnera, Lewenszterna, inż. Kawenza i inż. Zajdemana.

Delegacja przedstawiła p. premierowi sytuację kupiectwa żydowskiego w związku z atakami ultranacjonalistycznych żywiołów polskich, które prowadzą szkodliwą agitację w różnych punktach kraju.

Nawiązując do konieczności zespolenia wysiłków całego życia gospodarczego Polski dla spełnienia doniosłych zadań aktywizacji gospodarczej, do konieczności wzmożonej obronności kraju, delegacja podkreśliła szczególnie szkodliwość tej agitacji z tego punktu widzenia, zaznaczając, że agitacja antysemicka godzi w podstawy przemysłu i handlu.

P. premier w odpowiedzi z całą stanowczo

ścią oświadczył, że rząd mając na względzie ład i spokój w kraju, kierując się zarówno zasadami sprawiedliwości i równomiernego traktowania wszystkich obywateli, nie dopuści do tego, aby komukolwiek w Polsce działa się niezastuzona krzywda. Każdy obywatel kraju, bez różnicy wyznania i narodowości powinien spokojnie zajmować się pracą na swoim odcinku. Rząd zagwarantuje równe bez wyjątku traktowanie wszystkich obywateli państwa.

Delegacja przedłożyła p. premierowi w toku audjencji uchwałę organizacji kupiectwa żydowskiego w sprawie akcji na rzecz Funduszu Obrony Narodowej.

Gmach Prezydium Rady ministrów delegacja opuściła pod wrażeniem dobitnie stwierdzonego przez szefa rządu oraz z wielkim naciskiem podniesionego momentu bezwzględniego utrzymania ładu i porządku a także swobody pracy dla wszystkich obywateli w Polsce.

P. premier ofiarowuje 2000 zł. na biednych kupców

Warszawa, 11. 7. ZAT. ZAT-na otrzymała następujący komunikat od kaliskiego oddziału centrali związku żydowskich drobnych kupców:

DENTYSTA JÓZEF BRATT
Kraków, STAROW.ŚLNA 52 — Tel. 122-54
Powrócił i przyjmuje od 10-1 i 3-6

P. premier Sławoj-Składkowski, który jest posłem na Sejm z okręgu kaliskiego nadesłał 2.000 zł. na kredyt dla drobnych kupców.

Kwota ta została podzielona w ten sposób, że 1.000 zł. otrzymał chrześcijański związek drobnych kupców, a 1.000 zł. związek żydowskich drobnych kupców. W związku z tem zwołano nadzwyczajne posiedzenie zarządu związku, na którem uchwalono proklamować w Kaliszu akcję zbiórkową, celem umożliwienia wydatniejszej akcji kredytowej dla będących w strasznych warunkach członków związku, których liczba wynosi kilkaset. W tym celu wyłoniono specjalną komięę.

Inspekcje p. premiera w Małopolsce Zachodniej

Warszawa, 11. 7. PAT. W dniu 10 lipca o godz. 12 p. premier Składkowski przybył samochodem do nadgranicznej miejscowości Zwardon powiatu żywieckiego wojew. krakowskiego. W Zwardoniu p. premier objechał odcinek graniczny, udając się następnie na posterunek straży granicznej i policji państwowej. Od komendantów tych poste-

runków p. premier zażądał informacji o ruchu granicznym, frekwencji turystycznej oraz o stosunkach panujących w tym punkcie granicy. Następnie p. premier odbył krótką rozmowę z sekretarzem zarządu gminy w Zwardoniu, interesując się sprawami samorządu oraz asygnując pewną kwotę na najpilniejsze potrzeby gminy.

O godz. 13.30 p. premier przybył do Żywca dokonując inspekcji miejscowego starostwa, poczem dłuższy czas rozmawiał ze starostą dr Doellingerem w sprawach dotyczących powiatu. O godz. 15.30 p. prezes Rady ministrów opuścił Żywiec, udając się na dalszą inspekcję do Bielska i Białej.

W miejscowościach tych p. premier od-

był konferencję ze starostami powiatów pp. Bocheńskim i Albertim, żądając sprawozdania o przyczynach i przebiegu strajków w przemyśle włókienniczym, metalurgicznym i budowlanym na terenie powiatów. Omawiana była również sprawa robót prowadzonych staraniem Funduszu Pracy, oraz budżety miasta i powiatów.

Po zakończeniu konferencji p. premier w towarzystwie starosty z Bielska, p. Bocheńskiego i prezydenta miasta dr Przybyły zwiedził zaporę wodną na rzeczce Wapiennicze, z której dostarczana jest woda dla wodociągów m. Bielska.

W drodze powrotnej zatrzymał się p. premier pod Bielskiem na lotnisku i dokonał przeglądu szkoły pilotów cywilnych, ufundowanej staraniem LOPP., przypatrując się lotom ćwiczebnym junaków. O godz. 2.30 p. prezes Rady ministrów opuścił Bielsko, udając się koleją do Warszawy.

—oOo—

PYJAMKI 2.90

dziecięce popielinowe
JULJUSZ NACHT, Kraków Stradom 5

Dr. MAYER EBNER:

Światowy Kongres Żydowski

I.

Leży to już, zdaje się, w charakterze żydowskim, by z nieufnością odnosić się do wszelkiej na szeroką skalę zakrojonej reprezentacji narodowej. Nieufność ta przechodzi niekiedy w namiętną opozycję. Żydzi bronią się przed wyjściem z Egiptu. Zdarzało się, że Żydzi odrzucali nawet swą własną emancypację. Rabinowie protestowali przeciwko sjonistycznemu rozwiązaniu kwestii żydowskiej, podjętemu przez Herzla. Pobite na głowę żydostwo asymilacyjne wciąż jeszcze sprzeciwia się jedynie godnej formie narodowo-żydowskiego bytowania, jeśli zaś ludzie poważni w różnych krajach, usiłują zwołać Światowy Kongres Żydowski, któryby uniwersalnie-antysemickiej woli niszczycielskiej przeciwstawił uniwersalnie-żydowską wolę życia, znajdują się we wszystkich krajach Żydzi, wpływowi i poważni, którzy poruszają wszystkie sprężyny, by Kongresowi żydowskiemu kłaść klody pod nogi, by już zgóry odmówić mu wszelkiego znaczenia i na wszelki wypadek umniejszyć jego rolę, zarówno w świecie żydowskim, jak i nieżydowskim.

Jakich to argumentów nie przytoczono już ze strony żydowskiej przeciwko zwołaniu Światowego Kongresu Żydowskiego! W chwili obecnej — gdy od dnia otwarcia Kongresu dzieli nas zaledwie kilka tygodni — wobec tego, że niepodobna już przeszkodzić zebraniu się Kongresu, czyni się usiłowania, by przynajmniej pozbawić Kongres charakteru światowego i zdegradować go do roli dotychczasowych, odbytych w Genewie konferencji żydowskich.

Jeden z biorących udział w sporze argumentuje: Kongres powinien wszak mieć na celu usunięcie anarchii w obozie żydowskim. Kongres tylko wtedy ma sens, jeśli całe bez wyjątku żydostwo na świecie wysła nań swoich delegatów. Skoro jednak wielkie żydowskie organizacje, jak Board of Deputies w Anglii, Alliance Israélite, Jewish American Committee etc. nie biorą w Kongresie udziału, zwiększa się temsamem anarchja.

Z tego argumentu wynikałoby a contrario iż gdyby te wielkie organizacje brały udział w Kongresie, anarchja w obozie żydowskim ustąpiłaby całkowicie i osiągnęlibyśmy tak bardzo pożądaną jedność. Ponieważ zaś znaczenie jedności, która wzmacnia, jest bezsporne, przeto logicznie wynika z tego, że wielkie organizacje popełniają grzech wobec żydostwa, jeśli nie biorą udziału w próbie zjednoczenia żydostwa światowego.

Temsamem wyrok o tych wielkich organizacjach, — widzi się w nich notablów żydostwa światowego, — został wydany. Gdyby ich miłość i przywiązanie do żydostwa było tak wielkie jak ograniczony jest ich rozum, podjęliby sami inicjatywę zwołania Kongresu światowego, a przynajmniej poszliby za wzniesionym przez nas sztandarem. Ale nie czynią tego z własnej inicjatywy, a nam jeszcze przeszkadzają.

II.

Jakże jednak przedstawia się w istotnym świetle argument, że Kongres światowy nie może być Kongresem światowym, jeśli odrzucają go notable żydowscy, występujący pod firmą wielkich organizacji żydowskich?

Znając tę szczególną osobliwość żydowską, byliśmy zgóry na to już przygotowani, że notable wystąpią przeciwko naszej sprawie narodowej. Wiemy — choćby z naszego sjonistycznego doświadczenia, że panowie ci mają krótki oddech i z reguły znacznie później dołączają się do szeregów. Jakże szydzili z nas, kiedy przed blisko 40 laty usłuchaliśmy wezwania Herzla na pierwszy Kongres sjonistyczny!

O całą generację ludzką spóźnili się panowie notable — stanowiący drugą część Jewish Agency. Ach, jesteście całkowicie pe-

wni, że przyjdą i na Światowy Kongres Żydowski, lecz potrwa to jeszcze kilka lat. — Przyjdą, tak przyjdą. Albowiem nie można o nich powiedzieć, że niepodatni są wogóle do jakiegokolwiek nauki. Uczą się tylko ciężko. Wydaje im się, że nas na świecie niedość jeszcze biją. Hitler i jego naśladowcy — to im jeszcze za mało. Musi przyjść dopiero jakiś nad-Hitler, ażeby ci ludzie doszli do przekonania, że zdani jesteśmy wyłącznie na własne siły i że w pierwszym rzędzie musimy być zjednoczonym narodem braci, ażebyśmy się mogli oprzeć fali nienawiści i zagrożeniu zniszczeniu, i abyśmy mogli przetrwać te najgorsze dla Izraela czasy, jakie kiedykolwiek nas nawiedziły.

KARMEŁKI WEDLA

100 smaków

Ci, którzy odrzucają Kongres światowy — symbol samopomocy żydowskiej i skupienia sił własnych, pokładają nadzieję swą w zbrataniu z narodami większości, wśród których żyjemy, a zatem i w zbrataniu z całą resztą ludzkości. Innymi słowy, pocieszają nas przyjściem Mesjasza. Gdyby nie to, że płacz nam jest bliższy, śmielibyśmy się do rozpuku z naiwności tych niepoprawnych którzy wciąż jeszcze wierzą w wartość pełnych namaszczenia frazesów, i w chwili, kiedy kwestionowane są nasze prawa ludzkie, marzą o powszechnym zbrataniu. Może ono przyjdzie, w duchu przepowiedni naszych proroków, u kresu dni, ale do tego czasu zmarnieją i wyginą nasze pokolenia żydowskie w drodze ku wieczności.

III.

My kongresisci — tak nas nazywają — wiemy też z powszechnego doświadczenia historycznego, że nigdy cały naród nie da

się podciągnąć pod jeden strychulec Quo fit capita tot sensus — ile głów, tyle różnych zdań — powiada stare przysłowie łacińskie. Co w przekładzie na żydowskie brzmi: dwóch Żydów — trzy różne zdania. Ponieważ całość witej jedności nigdy nie można było osiągnąć, świat radził sobie demokratyczną zasadą większości. Zasada ta mimo niepomysłnych czasów wyłoni się znów jak feniks z popiołów. Nasi przeciwnicy z pośród notablów są jak wszyscy beati possidentes — jak wszyscy możni tego świata — przeciwnikami demokratycznej zasady większości. My jednak jesteśmy zdania, że Kongres Światowy winien opierać się na masach, a nie na mniejszości notablów, których mądrość polityczna wyczerpuje się w filantropji. Kongres światowy reprezentować będzie masy żydowskie, wysła nań delegatów aktywną część narodu, która u nas jest równie miarodajna, jak u wszystkich innych narodów.

Kongres Żydowski z pewnością nie będzie stuprocentową reprezentacją żydostwa światowego. Ale też to jest zbyt dobre. Chorągiew nosi tylko jeden. Bojownikami nie są wszyscy. Ci co zostają w domu towarzyszą walczącym życzeniami pomysłności w walce.

Światowy Kongres Żydowski — jeśli stanie się instytucją stałą — zdobędzie znaczenie światowe. Z początku wydawać się będzie mały i nieznaczny, ale już w najbliższych latach będzie powszechnie uznany.

Nigdy jeszcze pora nie była tak dojrzała dla zwołania Światowego Kongresu Żydowskiego jak w chwili obecnej. Nigdy jeszcze w dziejach żydowskich niedola żydostwa nie była tak powszechna, jak dziś. I trzeba dopiero cofnąć się do czasów Tytusa i Hadriana, by znaleźć paralelę dla dzisiejszej zorganizowanej nienawiści światowej.

Kto nie docenia wartości żydowskiej trybuny światowej, temu nic nie poradzimy.

Naród żydowski nas jednak zrozumie, i Opatrzność Boska przyjdzie mu z pomocą.

Opatrzność bowiem pomaga tylko tym, którzy sami dobrowolnie nie wydają się na pastwę zguby.

Francja i Belgia czują się zagrożone

Paryż, 11. 7. PAT. Na łamach prasy francuskiej można zauważyć skutek postępów zbrojeń niemieckich pewne zaniepokojenie, czy system obronny na granicy wschodniej jest w stanie w zupełności zabezpieczyć Francję przed ewentualnym atakiem. Jak twierdzi senator Lemery w „Le Petit Bleu“, Rzesza posiada w chwili obecnej obok 80-ciu dywizji linjowych również co najmniej 13 zmotoryzowanych dywizji, w tem 3 dywizje pancerne, które same zarządzają większą siłą artylerji, niż cała armja niemiecka w r. 1914. W związku z tym faktem należy sobie zadać dwa pytania:

1) Czy „Linja Maginot'a“ jest w stanie oprzeć się atakowi nowoczesnego sprzętu wojennego, a w szczególności ciężkich czołgów, i

2) Czy wyłom, uczyniony w tej linii nie mógłby okazać się równoznacznym z otwarciem dla armji nieprzyjacielskiej drogi do reszty kraju. W związku z tem, należy uważać za niezbędne

zbudowanie za „Linją Maginot'a“ nowej, jeszcze silniejszej linii fortyfikacyjnej. Kredyty na budowę tych fortyfikacji, zdaniem sen. Lemery, winny być wstawione do programu wielkich robót publicznych, do którego realizacji rząd musi przystąpić w najbliższym czasie.

Bruxela, 11. 7. PAT. Szef sztabu generalnego gen. van den Bergen, omawiając przed nieszaną komisją wojskową problem obronności kraju, stwierdził, że przewidując możliwość niespodziewanego wtargnięcia nieprzyjaciela, zamierza zapobiec temu przez stałe utrzymanie dostatecznej ilości wyszkoconego wojska. Pociągnie to jednak za sobą przedłużenie służby wojskowej w piechocie, kawalerji, artylerji polowej i korpusie zmotoryzowanym do 18 miesięcy, a w artylerji fortecznej do 16 miesięcy.

Relacje Pat'a z Palestyną

Jerozolima, 11. 7. PAT. Po wczorajszej napaści bandy arabskiej na autobusy żydowskie, oddziały wojsk brytyjskich rozpoczęły okrażać Arabów, ostrzeliwując ich jednocześnie. Czterech Arabów zostało zabitych,

dwóch jest rannych i wziętych do niewoli.

Jeden z nich dozorował amunicji. Pozostali uciekli, porzucając strzelby i dużą ilość amunicji. Oddział wojska w pościgu za uciekającymi odbył z nimi utarczkę niedaleko Adapty, po której Arabowie uciekli w góry, unosząc rannych,

Uwagdy turystów, przyjeżdżających do Polski

Warszawa, 11. 7. PAT. W związku z komunikatem berlińskiego korespondenta Associated Press, który pojawił się dn. 9 lipca w „New York Times“ i innych pismach amerykańskich w sprawie rzekomych konfiskat pieniędzy przy przejeździe obywateli amerykańskich przez Polskę. PAT upoważniony jest do opublikowania następujących wyjaśnień ministerstwa skarbu.

W związku z kontrolą dewizową na granicy polskiej zdarzają się wypadki, że cudzoziemcy wjeżdżający do Polski przez jedną granicę np. wschodnią, napotykać na przeszkody natury dewizowej przy wyjeździe z Polski przez drugą granicę, np. zachodnią. Mianowicie zatrzymywano im środki płatnicze, jakie posiadali przy sobie zgodnie z obowiązującymi przepisami dewizowymi. Wynikało to stąd, że cudzoziemcy nie mogli przedstawić urzędnikom urzędu celnego wyjazdowego dowodów, że dane środki płatnicze istotnie przywieźli ze sobą przez inny odcinek granicy. W interesie zatem wszystkich cudzoziemców przejeżdżających tranzytem przez Polskę leży, aby w urzędach celnych wyjazdowych żądali wystawienia im zaświadczeń o posiadanych przy sobie środkach płatniczych, gdyż wtedy urzędy celne wyjazdowe nie będą robiły im żadnych przeszkód przy wywiezieniu danych środków płatniczych z Polski. Wszystkie urzędy celne graniczne otrzymały polecenie informowania o powyższem podróżnych, wjeżdżających na obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

Francja wprowadza 40-godzinny tydzień pracy

Paryż, 11. 7. PAT. Dziś pod przewodnictwem premiera Bluma odbyła się konferencja z udziałem kierowników odnośnych resortów oraz sekretarza generalnego konfederacji pracy YouhauX, podczas której rozpatrywano sprawę wcielania w życie ustaw socjalnych, dotyczących 40-godzinnego tygodnia pracy oraz płatnych urlopów. W sprawie 40-godzinnego tygodnia pracy postanowiono przyspieszyć rokowania pomiędzy naczelnymi reprezentacjami pracodawców i robotników, celem rychłego zastosowania tej ustawy. W sprawie płatnych urlopów skonstatowano, że w szeregu przedsiębiorstw zostały one już wprowadzone na podstawie bezpośredniego porozumienia między przedsiębiorcami a robotnikami.

Chiappe kandyduje do parlamentu

Paryż, 11. 7. B. prefekt policji i b. przewodniczący Rady municypalnej miasta Paryża Chiappe zgodził się postawić swą kandydaturę do Izby deputowanych w drugim okręgu 6-go „Arrondissement“ w Paryżu. Mandat ten został opróżniony po śmierci deputowanego Lassleyre.

Ferje parlamentu angielskiego

Londyn, 11. 7. PAT. Parlament angielski rozpoczyna wakacje dnia 21 lipca. Prawdopodobnie zostaną wydane zarządzenia pozwalające na niezwłoczne zwołanie sesji, gdyby wymagała tego sytuacja międzynarodowa.

Sankcje antywłoskie wygasają

Londyn, 11. 7. PAT. „London Gazette“ zamieszcza dzisiaj zarządzenie podpisane przez króla, dotyczące zniesienia sankcyj. Zarządzenie to wchodzi w życie z dniem 15 lipca.

Madryt, 11. 7. PAT. Rada ministrów uchwaliła zniesienie sankcyj w dniu, ustalonym przez Radę Ligi Narodów. Minister spraw zagranicznych Barcia zdał następnie sprawozdanie ze swego pobytu w Genewie, gdzie reprezentował Hiszpanję w Lidze Narodów.

Paryż, 11. 7. PAT. „Journal Officiel“ ogłosił dzisiaj rano trzy dekrety w sprawie zniesienia sankcyj antywłoskich.

WYNIKI

WIELKIEGO KONKURSU

Ornimitan

w dzisiejszym

numerze na str. 18 i 19

W Stanach Zjednoczonych ludzie giną z upałów

Nowy York, 11. 7. PAT. O godz. 15-ej termometr wskazywał w Nowym Yorku 37 i pół stopnia. Burmistrz La Guardia pozwolił urzędnikom opuścić urzędy i udać się do domu. Zarządzenie to nie dotyczyło funkcjonariuszy policji i straży ogniowej. Wobec 75 wypadków omdleń w urzędach państwowych władze federalne wydały podobne zarządzenie w stosunku do urzędników federalnych. Dziś rano w Nowym Yorku 10 osób zmarło spowodu porażenia.

Nowy York, 11. 7. PAT. Spowodu niebywałych upałów, panujących w Stanach Zjednoczonych, zmarło dotychczas ogółem 375 osób. W samym stanie nowojorskim zmarło dzisiaj spowodu porażenia 17 osób.

Nowy York, 11. 7. PAT. Według obliczeń Reutersa, spowodu porażen i niebywałych upałów zmarło w Stanach Zjednoczonych 421 osób, w prowincji Ontario w Kanadzie około 50 osób.

Plaże Adriatyku i Morza Czarnego

**DUBROWNIK — RAB
MAKARSKA — WARNA**

Cena od 375 zł.

RYCZAŁTOWE POBYTY:

Augustów — Gdynia —
Orłowo Morskie —
Krynica — Wrochła —
Wisła — Zaleszczyki —
Zakopane i t. d.

ORBIS

Niech się tylko Olimpiada skończy...

Berlin, 11. 7. ŻAT. Prasa niemiecka donosi, że autor ustaw norwimberskich sekretarz stanu dr. Stuckard, opracował nową serię ograniczeń rasowych, które mają wejść w życie po olimpiadzie w Berlinie. Nowe te ustawy mają uregulować przedewszystkiem stan prawny dzieci małżeństw mieszanych, ich stosunek do obowiązków służby wojskowej, do niemieckiej służby pracy i szkolnictwa.

Minister spraw Wewnętrznych dr. Frick, wydał rozporządzenie zezwalające na pozbawianie prawa praktyki lekarzy, którzy okazali się „nieprawomysłnymi z punktu widzenia narodowo-socjalistycznego“. Nie ulega wątpliwości, że rozporządzenie to będzie stosowane ze szczerą górną gorliwością, w stosunku do tych lekarzy żydowskich, którzy na zasadzie ustaw dotychczasowych mają jeszcze możliwość uprawiania praktyki lekarskiej w Niemczech.

Paryż, 11. 7. PAT. Według wyniku spisu ludności w departamencie Sekwany, Paryż liczy obecnie 2,800.000 mieszkańców. Okolice Paryża 2,120.000.

Układy brytyjsko-egipskie

Kair, 11. 7. PAT. Mieszany komitet redakcyjny opracował wyniki dotychczasowych narad brytyjsko-egipskich, dotyczących zagadnień wojсковych. Tekst zostanie w dniu dzisiejszym zbadany przez obydwie delegacje i w razie przyjęcia go, należy się liczyć z szybkim zakończeniem układów wstępnych do zawarcia nowej umowy brytyjsko-egipskiej i z rozpoczęciem właściwych układów w Londynie.

Kupiec japoński zamordowany w Chinach

Szanghaj, 11. 7. PAT. Japoński kupiec Kayao został wczoraj wieczorem zastrzelony w chińskiej części miasta, w bezpośrednim sąsiedztwie europejskiej koncesji. Morderstwo to wywołało wielkie wrażenie w kołach japońskiej kolonii. Władze miejskie wszczęły natychmiastowe śledztwo oraz pościg za mordercą, wyznaczając za ujęcie go dużą nagrodę. Konsul generalny Japonii złożył energiczny protest na ręce mera Szanghaju.

Japoński przemysłowiec naftowy w Moskwie

Moskwa, 11. 7. PAT. Do Moskwy przybył prezes japońskiej koncesji naftowej na Sachalinie admirał Sajondzi, który w towarzystwie ambasadora japońskiego Otha złożył wizytę ludowemu komisarzowi ciężkiego przemysłu Ordzonkidze oraz zastępcy komisarza spraw zagranicznych Stomonjakowowi.

Profesor moskiewski usunięty za drukowanie dzieł zagranicą

Moskwa, 11. 7. PAT. Atak „Prawdy“ przeciwko profesorowi uniwersytetu moskiewskiego Łuzinowi o opublikowanie jego prac naukowych zagranicą, zakończył się jego usunięciem z grona profesorów. Wczoraj odbyło się zebranie około 200 profesorów uniwersytetu moskiewskiego, którzy powzięli rezolucję, wykluczającą prof. Łuzina z akademii nauk.

Zgon b. rabina Jaffy i Hebronu

Tel Awiw, 11. 7. ŻAT. Zmarł tu rabin Szneur Zalman Slonim, który przez 35 lat piastował urząd rabina Jaffy. Przed objęciem tego stanowiska zmarły był rabinem w swoim mieście rodzinnym Hebron. Brat jego został zabity podczas krwawego pogromu w Hebronie w sierpniu 1929.

Z Uniwersytetu Hebrajskiego

Jerozolima, 11. 7. ŻAT. Senat Uniwersytetu Hebrajskiego wybrał prof. Dawida Jelina dyrektorem Instytutu Judaistycznego na rok akademicki 1936/37.

Odnaczenie królewskie dla Żyda belgijskiego

Bruksela, 11. 7. ŻAT. Król Leopold II nadał Order Leopolda znanemu żydowskiemu działaczowi społecznemu w Antwerpji, Salomonowi Frey. Odnaczenie to pozostaje w związku z wyborem Frey'a na urząd honorowego prezesa belgijskiej giełdy kamieni szlachetnych.

Odnaczenie 27 obywateli żydowskich przez króla Karola

Bukareszt, 11. 7. ŻAT. Król Karol rumuński nadał krzyż zasługi za „szczególne zasługi patriotyczne“ 22 Żydom rumuńskim. Ponadto król nadał odznaczenia 5 lekarzom żydowskim za wybitne zasługi w zakresie opieki nad zdrowiem w Rumunii. W okresie wyjątkowej akcji antyżydowskiej prowadzonej ostatnio przez czuistów, tak poważna ilość odznaczeń królewskich, wywołała szczególne wrażenie wśród ludności żydowskiej.

Zawiązało się w Bukareszcie zrzeszenie kombatanów żydowskich, które będzie współpracować z ogólnie rumuńskim związkiem uczestników wojny w walce z agitacją antysemitką w kraju. Do nowozałożonego związku należy około 1.000 żydowskich żołnierzy frontowych.

Delegacja żydostwa angielskiego u patriarchy rumuńskiego

Londyn, 11. 7. ŻAT. Patriarcha rumuński Miron Christen, który bawi obecnie w Londynie w charakterze gościa arcybiskupa z Canterbury, przyjął delegację w osobach nadrabina W. Brytanji dr. Josefa Hertza, przewodniczącego „Joint Foreign Committee“ Leonarda Montefiore i sekretarza Komitetu A. G. Brotmana.

Żydzi a służba wojskowa w Niemczech

Odrębne bataliony pracy dla nie-Aryjczyków?

Berlin, 11. 7. ŻAT. Prezydent policji berlińskiej zarządził rejestrację wszystkich mężczyzn w wieku poborowym bez względu na ich pochodzenie rasowe. Rozporządzenie nakazuje każdemu zgłaszającemu się do rejestracji przedstawienie metryki urodzenia i zaświadczenia „przy należności do Rzeszy“ (Reichsangehörigkeit).

Jak wiadomo, ustawa o powszechnym obowiązku służby wojskowej przewiduje, że Żydzi nie mogą pełnić czynnej służby w armii niemieckiej. Z kół dobrze poinformowanych donoszą, że dla nie-Aryjczyków będą założone specjalne bataliony pracy.

Uczony żydowski z Wiednia zaproszony do Brazylii

Wiedeń, 11. 7. ŻAT. Znany neurolog i psycholog prof. dr. Wilhelm Steckel udał się w podróż do Rio-de-Janeiro, gdzie wygłosi cykl wykładów w zakresie pedagogiki i psychoanalizy na tamtejszej akademii lekarskiej. Prof. Steckel spędzi w Brazylii 3 miesiące. Większość jego dzieł ukazała się w przekładzie na język portugalski.

Z GIEŁDY

GIEŁDA ZURYCHSKA

Zurych, 11. 7. Dewizy: Paryż 20.21% Londyn 15.38 Nowy Jork 3.06 Bruksela 51.77% Medjolan 24.62% Amsterdam 208.25 Berlin 123.30 Sztokholm 79.30 Oslo 77.30 Kopenhaga 68.65 Praga 12.69.

Tendencja niejednolita.

RABKA

ZDROJOWISKO GÓRSKIE

ZAPEWNIĄ ŚWIETNĄ KURACJĘ I IDEALNY WYPOCZYNEK

Kąpiele mineralne: jodo-bromowe, borowinowe.
Zawiania mułowe i okłady. Inhalatorjum. Hydropatja

Basen kąpielowy — Plaża. — Sanatorja, Pensjonaty — Mieszkania dla rodzin.
Ceny umiarkowane

Konferencja antyhitlerowska w Brukseli

Zapowiedź zblorowego dzieła „Naród niemiecki oskarża!“

Bruksela, 11. 7. ŻAT. W tych dniach odbyła się w Brukseli konferencja antyhitlerowska z udziałem delegatów z licznych państw europejskich oraz wielu wybitnych polityków niemieckich na emigracji, wśród nich byłych katolickich, socjalistycznych i komunistycznych posłów do Reichstagu. Otwarcia konferencji dokonał profesor wolnej wszechnicy w Brukseli, dr. Abel. W skład prezydium weszli delegaci z Belgji, Francji, Hiszpanji, Anglii, Danji, Szwecji, Norwegji, Holandji, Czechosłowacji i Szwajcarii. Z niemieckich działaczy na emigracji w skład prezydium wszedł b. socjalistyczny poseł do Reichstagu Rudolf Breitscheid. Główną mowę wygłosił dr. Nico Günzburg, profesor prawa

Powstrzymalibyśmy się z całą pewnością od poddania krytyce ustroju obcego państwa — oświadczył prof. Günzburg — gdyby nie to, że reżim nazistyczny zniósł wszystkie wielowiekową tradycją uświęcone zasady prawne wprowadzając w życie nowy kodeks stosunków ludzkich, który łamie wszelką wolność, tak osobistą jak i społeczną, zmuszając obywateli Rzeszy do uległości absolutnej woli Fuehrera. Mówca reasumuje prześladowania antyżydowskie w hitlerowskich Niemczech. Z uniwersytetów wygnano przeszło tysiąc profesorów i wiele tysięcy studentów. Teror stał się systemem. Niema wolności, równości ani opartego na stałych zasadach rozumu i serca stosunku do obywateli.

Jeden z mówców poinformował konferencję, że wkrótce ukaże się dzieło zbiorowe p. t. „Naród niemiecki oskarża!“, którego autorzy na podstawie obfitego materiału faktycznego stwierdzają, że od początku przewrotu hitlerowskiego skazano w Niemczech za różne przewinienia polityczne niemniej, niż 250.000 mężczyzn i kobiet, których sądy obdziliły w ciągu ostatnich trzech lat karą sumaryczną 600.000 lat więzienia.

Przemówienia wygłosili m. in. pani S. Branting, panna Ellen Winkinston oraz wiceburmistrz Pragi dr. Ecer. Delegat szwajcarski dr. Ernest Rosenbusch (Zurych) wygłosił referat o działalności agentów Gestapo zagranicą.

Konferencja uchwaliła rezolucję protestacyjną przeciwko terrorowi narodowo-socjalistycznemu w Niemczech i poza granicami Rzeszy. Rezolucję przesłano na ręce Hitlera.

Goczałkowice — Zdróje

Solanka jodo-bromowa

wadliwa przemiana materii, reumatyzm, artretyzm, ischias

Tanie kuracje ryczałtowe

międzynarodowego na uniwersytecie w Gandawie. Mówca zanalizował reżim hitlerowski z punktu widzenia prawa międzynarodowego. Omawiając na wstępie tradycje Niemiec Goethego i Schillera, prof. Günzburg stwierdził, że zręby ideologiczne Trzeciej Rzeszy zasadniczo odbiegają od przyjętych na całym świecie zasad i teorii prawnych.

Burmistrz londyńskiej East-End organizuje wielką demonstrację przeciw antysemityzmowi

Londyn, 11. 7. ŻAT. Burmistrz londyńskiej dzielnicy Benthall - Green w East - End komunikuje ŻAT-nej, że organizuje on na niedzielę, 12 lipca, wielką demonstrację ludową przeciwko faszystom i antysemityzmowi. Demonstracja ma dać wyraz protestowi mieszkańców wspomnianej dzielnicy przeciwko faszystowsko - antysemickiej akcji „prowadzonej w East-End przez zwolenników sir Oswalda Mosley'a. W ramach demonstracji odbędzie się pochód

i wiec protestacyjny pod gołem niebem.

Pochód wyruszy z ratusza Benthall - Green do parku Wiktorji. W parku odbędzie się wiec, na którym wystąpią członkowie Izby Gmin wszystkich partji, członkowie Izby Lordów i radni miejscy. Na liście mówców figurują posłowie: Herbert Morrison, James Frankel, Dan Chater, J. Hall, Ernest Thurtle i Fred Watkins oraz lord Listowel, radny M. H. Davies i inni.

„Semicka większość“ i co z tego wynika?

Wileńskie „Słowo“ pisze:
Redakcja nasza otrzymała następujące pismo z Brasławia:

Uprzejmie prosimy o zamieszczenie niniejszego sprostowania:

W „Słowie“ z dnia 5 bm., w artykule p. n. Micza p. t. „Brasław, stolica jezior“ czytamy o orkiestrze tutejszego Kasyna Urzędniczego:

„pod namiętne melodie tanga czterech przedstawicieli semickiej większości“...

Prostujemy, że tylko jeden z nas reprezentuje wymienioną mniejszość, reszta zaś to większość aryjska (rz. kat.).

Z poważaniem
Orkiestra Kasyna Urzędniczego w Brasławiu“.

Sprostowanie zamieszczamy i jednocześnie apelujemy gorąco do większości aryjskiej w

PRZY SCHORZENIU NACZYŃ KRWIONOŚNYCH przynosi niewielką ilość naturalnej wody gorzkiej FRANCISZKA - JÓZEFA zażycie zrana naczczo bardzo wielkie usługi, zwłaszcza u osób starszych. Zalecana przez lekarzy.

orkiestrze kasynowej w Brasławiu, aby nie dala się sprowokować do żadnych niepożądanych wybryków i wystąpień przeciw reprezentantowi mniejszości. Mam nadzieję, że nieopatrna wzmianka p. Micza (z nazwiska nie wiadomo czy rz. kat.), nie wprowadzi żadnych dysonansów w zgranej orkiestrze. Zarówno w życiu państwa, jak i szczególnie w dobrej orkiestrze harmonijne zgranie obu narodowości i wyznań jest niezbędne!

Tak, a teraz zagrajcie panowie: „Kochajmy się!“.

(Czy nie lepiej byłoby, gdyby redakcja „Słowa“ zamiast tej, sympatycznej zresztą wzmianki końcowej nie zamieściła była w dn. 5 bm. wogóle zjadliwej notatki p. Micza? Red. N. Dz).

SZ. ERLIK

Balfourjanowe krople w palestyńskim roztworze

(Korespondencja własna „Nowego Dziennika“)

Tel Awiw, w lipcu.

Burko moje zawałone jest takim stosem samych materjałów „wybuchowych“, że poczułem prawdziwą ulgę, gdy się zabrałem do napisania kilku słów o ostatnim (czterdziestym) przedstawieniu naszego teatru satyrycznego *Mat'ate*.

Czytelnik się zapewne zdziwi: — Jakto, wybuchają bez przerwy bomby, nie ustaje strzelanina po całym kraju, tyls niepotrzebnej amunicji marnują Arabowie, bombardując nadaremnie Tel Awiw, a tu nagle wyjeżdża *Mat'ate* z — humorem? I wnioskując słusznie doda, że albo przesadzamy w opisach naszych utrapień, albo mamy źle w głowie. Tertium non datur. Tymczasem prawda, jak zwykle, leży sobie gdzieś indziej. Ani nie przesadzamy, ani nie mamy źle w głowie. Humor jest najlepszym lekarstwem na choleryczne usposobienia, a że humor jest teraz masowo pożądanym artykułem, o tem świadczy doszczętnie wczoraj wysprzedana sala podczas obu przedstawień. Inaczej ma się rzecz, gdy chodzi o prymitywny takt. Są koła w Tel Awiwie, do których jeszcze nie doszły echa wybuchających bomb, terkotających karabinów maszynowych ani jęk morderowanych po nocach drzew. Tego samego wieczoru, kiedy w skupieniu oddawano ostatnią część obrońcy Tel Awiwu, Jisraelowi ben Jehudzie, zamordowanemu w bestjałski sposób przez patrol arabsko-angielski, tego samego wieczoru były kawiarnie w Tel Awiwie, w których tańczono otwarcie i pod gołym niebem na oczach tysięcy przechodniów na ulicy Allenby i nad morzem. Tego było już za dużo. Nazajutrz, pod silną presją opinii publicznej, i bez żadnych gwałtów, wydał magistrat zakaz tańczenia w publicznych lokalach.

A propos karabinów maszynowych, po angielsku nazywających się romantycznie Lewis-gun, muszę przytoczyć doskonały dowcip, który się udał p. S. Ben-Jisraelowi z Doar Hajom. W jednym ze swoich świetnych feljtonów ostatnich opowiada on o dzieciach żydowskich, które w Jerozolimie grały w „dżule“. „Dżulim“ to gra, której poza Palestyną nigdzie nie widziałem. Dżulim są to różnobarwne kulki szklane. Trzeba widzieć z jaką gracją, i jaką wprawą bierze taki palestyński smarkacz „dżula“ do

ręki, kładzie między dwa palce i celuje do innego dżula, leżącego sobie beztrósko w znacznej odległości. Dżul wyrzucony spomiędzy dwu palców, niczem z procy, leci z wielką szybkością w stronę celu i całą siłą wpada w trafiony dżul. Wówczas uderzony dżul staje się własnością wytrawnego strzelca. W przeciwnym razie dżul przechodzi w cudze ręce. Otóż do grupy takich „dżularzy“ przyczepił się obcy dzieciak, prosząc, by go włączono do gry. Ekskluzywni gracze wydrwili intruza szydząc zeń: — Przegra wszystkie dżule i się rozplacze!.. Obrażony kandydat jednak nie chciał ustąpić wychwalając swoje kulki. Wówczas posypał się istny grad wyzwisk istynnie palestyńskich w rodzaju: „Chamer“ (osiol), „nod nafuach“ (niecenzuralne), „szetamuth bakerew“ (żebyś umarł w grobie?!), „pisszesz caluj“ (pieczona plukwa), ukoromowanych najwyższą obrazą, na którą niema już odpowiedzi: — „Lewis-gun“!

Zapytany o sens tego wykrzyknika odpowiada młec rezolutnie: — *Lewis-gun* to jest taka rzecz, która strzela bez przerwy i nigdy nie trafia..

Znany i czytelnikom „N. Dz.“ inny feljtonista jerozolimski, p. Azmaweth, ukul inny dowcip, także na czasie i także doskonały. Czytając swój tygodniowy feljton (w sobotę wieczór) przed mikrofonem radiostacji jerozolimskiej, opowiedział między innymi o wypadku, który się zdarzył pewnemu Żydowi. Szedł ulicą i spotkał swego znajomego. Powitał go więc szerokim „Szalom“. W tej samej chwili został aresztowany i pociągnięty do odpowiedzialności sądowej za rozsiewanie fałszywych wiadomości..

Wprawdzie słyszałem ten sam dowcip i w *Mat'ate*, tak że właściwie nie wiem, komu się należy autorstwo. Osobiście głosuję za p. Azmaweth'em.

Ale wróćmy do *Mat'ate*. *Mat'ate* jest z krwi i kości palestyński. Niema nigdzie takiej trybuny, gdzieby z taką odwagą i tak otwarcie smagano wszystkie słabizny palestyńskiego życia i, gdzieby z taką konsekwencją i z takim uporem podkreślano przy każdej sposobności bezustannie deptanie naszych elementarnych praw przez władzę mandatową. Nie dziw więc, że zawsze wychodzą programy *Mat'ate* tak o-

„TOLEDO“ S-ko z o. o. Kraków, Baszewska 8

krojone przez cenzurę. *Mat'ate* nie przeszedł też do porządku dziennego nad ostatnimi wypadkami w kraju i pojąć trudno, jak cenzura ten program przepuściła. Nie inaczej, tylko rząd jest za dużo zaabsorbowany swymi usiłowaniami, zmierzającymi do maksymalnego uprzyjemniania życia uwięzionym w obozach koncentra-

Fred Alwin

Obłok chloroformu

O co tyle ruchu właściwie? Dlaczego tyle wrzawy, tyle krzyku z szpałt prasy całego świata? Przecież nie stało się nic nieoczekiwanego, a to, co się stało, jest najzupełniej konsekwentne i logiczne. Jeżeli ktoś twierdzi, że kultura zachodnia, że chrześcijaństwo, demokracja, to przeżytki, czy też starce przesady, jeżeli wszczęcia „kulturę“ nazistyczną, która ma dać wigor młodzieńcy społeczeństwu, to ten zastrzyk młodego wywołuje takie właśnie skutki. Przewzajmy się: każdy z nas w wieku lat 7 wystawiał język i plątał głupie figle. Stultitia iuvenis.

Ale w starszym wieku polecam raczej odmianę: dementia senilis. Jest odpowiedniejsza. Bar dziej w tonie. — Jest jeszcze inna możliwość, która usprawiedliwiłaby go: zdziecinnienie, wywołane uwiadem starczym. So ein greiser Jüngling. Na to jest jednak za młody. Ale od czego medycyna? Ona ma na to różne tajemnicze nazwy, naprzykład: „p. p.“ albo „tbd“, które mi subtelnie okrywa tak brzydkie słowa, jak paraliż postępowy lub tabes. Sind sie positiv, Herr Wassermann?

Zaczęło się od generała Hoffmana, poprawił Stresemann, uwienczył „onze“ greiser Jüngling, czy też Greiser Jüngling, albo Greiser Frechling. Można by rzec także: diplomatischer Greisler. Uwienczył wprawdzie niepięścią, zato plikiem aktów. Nie kijem, to pałką. Nie fałszujemy prawdy historycznej: między Stresemanna a Greisera należy wstawić jeszcze Schmelinga. —

XX. w., to wiek sportu, a zatem także boksu. Greiser uderzył Ligę k. o., Liga odparła o. k! Jeden Eden z drugim coś tam mruknął o niewychowanych smykach, ale nie miał racji. Hitlerowcom nie brak wychowania. Fizycznego. A właśnie Niemcy wynaleźli określenie „die gute Kinderstube“. Ale to było już dawno, zanim dorosli zaczęli wywalać oźór. Schweinszunge gefällig, bester letzter Lester? Poczem muzyczny prezydent robi z nosa klarinet i przed każdym członkiem Ligi zosobna pociąga za niewidzialny sznurek. Dziennikarze wyją z uciechy, w grobie obrócił się z śmiechu Wilhelm Busch, ojciec „der bösen Buben“. W powietrzu czuć niewypowiedzianą propozycję Greisera pod adresem loży dziennikarskiej. W atmosferze wisi miecz Damoklesa, kilka scyzoryków i worek tłuczonego szkła.

Eden mruyczny coś, co w krótkości brzmi: shocking! Bruce grzmi, bo ma afrykański temperament. Nawet wujaszek Józef się gniewa. Delikatnie i łagodnie gani chłopczyka. Trudno, przyjaciele naszych przyjaciół są naszymi przyjaciółmi. Der Drang nach Osten kann uns manchen kosten. Co tam, na miłość niema lekarstwa! „Pan powiedział, że na co niema lekarstwa?“ Powiedziałem wyraźnie, że na m i ł o ś ć.

„Zobaczysz łobuzie“, — mówi Maxe, — „jak mój duży brat przyjedzie, to cię zbiję!“ — „Najwyższy czas“ — mówi Greiser, „żeby tu przyleciała niemiecka eskadra bombowa“. — Trzeba przyznać, że hitlerowska „Sachlichkeit“ zachowała jednak nieco romantyzmu. Romantyzm — chuopy. Taki widzi już dziś ruiny Genewy, po których przechadza się Bieronkel Schmockfried Bluteckel i pyta swą córkę Ficklinde: „czy czujesz narodowy zapach?“ „Czuję woń gorz-

kich migdałów“ szeptem kandydatka na mamkę grenadjerską. „Właśnie“ — charczy Schmockfried — „gorzkimi migdałami pachnie kwas pruski tudzież jego potomek, błękitny gaz. Vatehste?“ Tylko wujaszek wierzy. On ufa „den bösen Buben“ (= bieskim bubkom), że dla niego mają tylko gaz rozweselający. I rozanielony epogląda na nich z obłoków chloroformu.

„Myśmy już pokazali die MACHT am Rhein! Jetzt wird in Danzig reingemacht, lästiger Lester! Das ist unser Recht!“ Tu huknął pięścią w stół. „Unser Faustrecht! Herr Lester!“ A w kącie śmieje się w kulak „die römische Schwester“ i „der Budapester“, turko-fiński wędrowny aryjczyk. Rassenshande am Strassenrande ergibt Schundrasse. — Od krzaczka do krzaczka po listeczku... albo lepiej: od Renu do Wisły. A zdawało się, że wpięć kolejka na Duaj. Zuerst der Rhein, dann „Wien, Wien, nur du allein...“ „My mamy oczywiście najmniej powodu do zmartwienia. Nie dla nas są niemieckie bomby, chyba bomby piwa. Precz z pilznerem, niech żyje Spatenbräu!“

Mnie osobiście jest obojętne, od jakiego gazu zginę. Conajwyżej zarządę w testamentie sekcyj swoich zwłok. Z ciekawości, co było przyczyną mojej śmierci. Wreszcie — przyznać trzeba — śmierć gazowa jest efektywniejsza od jakiegos... powiedzmy: skrętu kiszki. Nie wymaga ponadto nieudanej operacji, albo nawet udanej, po której pacjent umiera, a spadkobiercy płacą chirurgowi. A humor, to nie? Słyszę już chórem śpiewaną pieśń: ja pod gazem, ty pod gazem... Taki humor gazowy. Dawniej mówiono: humor szubieniczny. Zanim z obłoków chloroformu spadnie Europa w obłok błękitnego gazu.

cyjnych agitatorom arabskim. Onegdaj odwiedził ich osobiście sam Wysoki Komisarz i osobiście wypytywał o życzenia, a ostatni „bumt“ więźniów w Sarafand zakończył się pełnym zwycięstwem aresztantów. Wogóle cały rząd, to jeden wielki paradoks, a działalność jego — drugi. Dlatego też nigdy nie brak materiałów dla satyry i dowcipów. Nie mogą sobie odmówić przyjemności (*Mat'ate* mi wybaczy) przytoczenia ostatniego najlepszego kawału rządowego. Jak wiadomo, rząd w Palestynie wykonuje Rada pomocnicza Wysokiego Komisarza, złożona z sekretarza naczelnego (Chief Secretary), prezydenta sądu apelacyjnego (chief justice), dyrektora departamentu skarbowego, i dyrektora departamentu rolniczego. W związku z wypadkami w Jaffie, gdzie były dzielnice, w które nie odważył się wkroczyć żaden policjant angielski, postanowił ten rząd zburzyć najęsciej zaludnioną dzielnicę w Jaffie, t. zw. Stare miasto. Zamiast nazwać rzecz po imieniu, oświadczył rząd, że korzystając z pobytu „królewskich saperów“ w kraju, przystępuje do robót adaptacyjnych w porcie jaffskim, (notabene od 3-ich blisko miesięcy nieczynnym) i w tym celu musi otworzyć dwie nowe ulice biegnące przez stare miasto. W ciągu dwu dni dełożowano tyśiące lokatorów z przeszło stu domów i następnego dnia wysadzono dynamitem całe stare miasto w powietrze. Kilku właścicieli zburzonych kamienic (nawiasem wszyscy dostaną odszkodowanie, o tem nie zapominano donieść) wniósł skargę sądową przeciwko rządowi. Sąd stanął na stanowisku jawnie antyrządowym i teoretycznie wstrzymał egzekucje (wojsko i tak wyjechało miasto). Sprawa oparła się o sąd najwyższy i tam prezydent sądu apelacyjnego (członek wspomnianej rady rządowej) zbesztiał rząd za brak odwagi cywilnej, za owijanie prawdy w bawełnę, i stwierdzając, że ma pełne prawo do uchylenia *nielegalnego* rozporządzenia rządowego, nie użyje jednak swego prawa, tylko demonstracyjnie uwalnia powoda od ponoszenia kosztów sądowych. Na takie dictum adwokata arabski odstąpił od skargi, zadawalając się tą niezrównaną satysfakcją takiej kompromitacji rządowej. I pytamy się, czy jest gdzie kraj, gdzieby tego rodzaju historia mogła się wydarzyć; Minister demonstracyjnie dezawuuje rząd, którego jest członkiem. Zaiste widowisko godne bogów. Ten rząd istotnie popełnia dzisiaj już harakiri.

Ciężar gatunkowy dzisiejszych czasów sprawia, że mi się *Mat'ate* wymyka wciąż z pod pióra, ale winien temu „rząd“.

Mat'ate pokazał nam laboratorium rządowe, w którym preparują środek zwany „Mabsuton“ (od arabskiego „mabsut“ — zadowolony, w porządku). W skład chemiczny fabrykowanego środka wchodzi kilka bardzo rozrzedzonych kropli balfourjanowych, zmieszanych z silnie

TANIE i PRZYJEMNE WYCIECZKI DO ZSRR przez „INTOURIST“

w letnim sezonie 1936 r. oraz zapisy

na IV FESTIVAL TEATRALNY

1-10 WRZEŚNIA 1936 r.

przyjmuje

POLSKIE BIURO PODRÓŻY „ORBIS“

Warszawa, Marszałkowska 153, tel. 2-50-86

Szczegółowych informacji udzielają wszystkie placówki „Orbisu“. Tamże sprzedaż kolejowych i okrętowych biletów na Bliski i Daleki Wschód, do Palestyny i z powrotem przez ZSSR. 9960kr

zgeszczonym syropem optymizmu żydowskiego. Zastrzyknięty preparat wprawia „ofiarę“ w stan idealnej szczęśliwości, realizacji najśmielszych fantazji. Środek okazuje się nader skuteczny i oto zostaje zastosowany wobec więźnia, oczywiście nielegalnego imigranta żydowskiego. Więzień, Chaim Piczinoga, wpada natychmiast w jakiś koszmarny bógostan, w którym, cała gorzka rzeczywistość zamienia się w istny „Sen nocny Kenaanowej“, jak się właśnie cała rewja nazywa. We śnie widzi się ostatnim imigrantem żydowskim, po przeniesieniu całego żydostwa z Europy do Erec. Oto siedzi w parku im. Meira Dizengofa w Tel-Awiiwie, gdzie na fantastycznie pięknych drzewach rosną kiełbaski, a z dostępnych każdemu kranów sączy się mleko i gazoz (kraj mlekiem i gazozem płynący). Oto zjawia się delegat Ż. F. N. i wręcza zdumionemu Chaimowi przypadający mu z tytułu jego ofiar na Ż. F. N. czek na dochód z przedsiębiorstw Ż. F. N. finansowanych przez jego i innych datki. Następuje delegacja złożona z Żyda Araba i Anglika. Żyd zawiadamia go o postawieniu jego kandydatury na stanowisko prezydenta. Arab wręcza dyplom honorowego obywatelstwa miast Szechem, Tul Kerem i Kalkilje. A Anglik, były dyrektor departamentu migracyjnego, zlikwidowanego wskutek tak pomyślnie ukończonej akcji przeniesienia wszystkich Żydów do Erec, zawiadamia go u uroczystej decyzji poświęcenia się pracy na roli w dolinie izreelskiej.

W następnej scenie wybrany prezydentem Chaim I-y przyjmuje posłów obcych państw. Am basador rumuński skarży się na dotkliwy brak Żydów w swoim kraju i prosi o przysłanie choćby kilku rodzin, celem zwrócenia ponownie uwagi świata na zapomnianą zupełnie Rumunię. Prośba zostaje odrzucona ze względu na brak kandydatów. Poseł japoński przedstawia

„Jeśli ZAKOPANE to tylko WOŁODYJÓWKA
bo... komfortowo, smacznie, tanio

ruinę państwa wschodzącego słońca, zamienionego w kraj zachodzącego słońca, odkąd Żydzi przestali w Palestynie kupować dumpinguwe artykuły japońskiego przemysłu. W dowód specjalnej fałki (w związku z teorią pochodzenia Japończyków od 10-u zaginionych pokoleń) przyrzeka prezydent ustanowić specjalny dzień co roku, w którym ludność będzie usilnie prosiła o kupowanie niechętnie widzianych towarów obcych. Ostatni interesant, to Anglik, turysta, który zamierzając pozostać w kraju prosi o jeden, jedyny certyfikat. Chcąc mu okazać miłosierdzie żydowskie, p. prezydent obdarza go aż — dwoma certyfikatami.

Koniec był żalony. Wizyty u lekarzy chorób norwowych, którzy wobec pow. casusu stanęli bezradni.

Powyższa akcja dała niewyczerpane możliwości czynienia rozmaitych delikatnych politycznych wycieczek, nacechowanych wysokim artystycznym i rzetelnym smakiem. Całe przedstawienie było naspikowane doskonałymi kawałkami, skoncentrowanymi w, jak zazwyczaj, wspaniałych wierszach N. Altermana, śpiewanych doskonale przez p. Golanda w takt bardzo miłych melodii pani W. Szłońskiej (siostry sławnego poety). Proza była pióra nowoschodzącej gwiazdy p. Awidori zapowiadającej się bardzo pomyślnie. Scena we więzieniu ze zaimprovizowanym przez więźniów kryminalnym sądem nad aresztowanym Piczinogą skrzyła się od niemal Szalom - Alechemowego rozrzucającego humoru. Tu rej wodzili p. Rodjański i nowy sympatyczny nabytek *Mat'ate* p. Lebisz. Osią całej akcji była rola Chaima, odegrana po mistrzowsku przez wytrawnego artystę p. Londona, sekundowanego dzielnie przez panią Stermicę, w roli jego żony. Pan Timan rozwinął swój talent transformatorski, będąc raz Arabem, raz Anglikiem, raz Jemenitą, a zawsze na wysokim poziomie sztuki. Pierwszorzędnym, groteskowym urzędnikiem magistrackim w doskonałej scenie z uciekinierami żydowskimi z Jaffy, był p. Aba. Do niezwykłego sukcesu całego przedstawienia przyczynili się bez zarzutu i pani Judelewicz i p. Oksenberg, wyspecjalizowany już w rolach niemieckich „olim“. Piękne dekoracje projektował p. Luftglas, a nieaprob nie wspomnieć i o tak zawsze uroczym i oryginalnym rujnujących zapewne artystów kostiumach (czyż?)

Reżyserja własna bardzo dobra. Akcja toczyła się żywiłowo i ani przez chwilę nie nużyła. Szkoda tylko, że zaniechano umieszczenia w programach śpiewanych na scenie piosenek, które zawsze tą drogą torowały sobie drogę w szerokie masy ludności i docierały aż do odległych miasteczek polskich. „Dla sprawiedliwości“ dodać jednak muszę na końcu, że część programu została skreślona przez cenzurę.

—oO—

Adam Steiner

Pięć lat piekła Legji Cudzoziemskiej

Wspomnienia młodego Żyda

16)

WALKI Z POWSTAŃCAMI

Tego roku zdarzyły się bardzo krwawe niekiedy operacje wojenne, które pochłonęły wiele ofiar w legionistach i oficerach. Poległo też mnóstwo Arabów. A trzeba wiedzieć, że wraz z Arabem wyrusza na front także jego żona, a nawet dzieci. Kobiety zaś arabskie są szczególnie mściwe, zwłaszcza gdy mąż padnie w polu. Gdy banda Arabów chwyci samotnego legionistę, bez pardonu ścina mu głowę, a kobiety arabskie są jeszcze bardziej okrutne, bo najczęściej rozpruwają brzuch i nakładają do niego kamieni. Albo też pozbawiają legionistę męskości, przywiązują do osła i w ten sposób odsyłają spowrotem do pozycji zajmowanych przez Legję.

W czasie jednej z wypraw zdarzyła się pewnemu legionistcie następująca przygoda: Pewnego dnia wysłano z fortecy 20 uzbrojonych legionerów z osłami po wodę. Trzeba było iść około 10 klm. Idąc tak po górach nie zauważyli wcale, iż jednemu z nich w drodze słabo się zrobiło i że został wtyle.

Później dopiero spostrzegli, że brak jednego żołnierza. Nie poszli go jednak szukać, tylko najpierw nabrali wody i wrócili na fortecę. Ten, który się zagubił, po krótkim wycieczku chciał iść naprzód za kolegami. Nagle jednak ujrzał zbliżającą się grupę kilkunastu uzbrojonych Arabów. Chociaż miał przy sobie broń, bał się jednak przewagi Arabów, — skoczył więc za duży kamień i ukrył się za nim. Po chwili Arabowie przechodząc rozsiedli się właśnie obok tego kamienia i nie zauważywszy wcale obecności owego żołnierza, rozpalili sobie najspokojniej w świecie ognisko, przy którym gwarzyli sobie swobodnie. Tymczasem ów legionista, młody hiszpan, przeżył kilka godzin śmiertelnego strachu. Z zapiętym tchem — bał się poprostu oddychać — liczył każdą minutę, zdając sobie sprawę, że życie jego wisi na włosku. Gdyby go Arabowie spostrzegli, byłby niechybnie stracony.

Przechodziły długie minuty i godziny, a on wciąż siedział w swej kryjówce, i pot obficie ściekał mu z czoła. Tak przesiedział w śmiertelnym strachu sześć pełnych godzin. Nareszcie Arabowie wstali i odeszli, nie spo-

strzegłszy go do ostatniej chwili. Wtedy dopiero legionista odetchnął i wrócił do fortecy. Kiedy przyszedł do fortecy, był nie do poznania. Jego czarne włosy zamieniły się w siwe, wyglądał zupełnie jak starzec. Włosy jego, a nawet brwi były białe jak u gołębia. Wypadek ten wywołał w Legji ogromne poruszenie.

Po długich walkach zajęliśmy wreszcie cały obszar Tafialet. Jest to okolica bardzo bogata, — posiadająca obfitą szatę roślinną, dużo drzew palmowych, a także dużo wody. Na szczęście z tej wyprawy wojennej wyszedłem zdrowy i cały. Wszystkie forty w tej okolicy obsadziliśmy wojskiem kolonialnym, częściowo Legją oraz Senegalczykami, reszta zaś wyruszyła w drogę powrotną — każdy bataljon do swej głównej kwatery. Myśmy wrócili do Fezu, dokąd przybyliśmy po kilkunastu dniach marszu. W mieście czekało nas trjumfalne niemal powitanie. Odbyła się uroczysta defilada, przygrywała orkiestra Legji i miasto całe witało nas owoacyjnie. Zaczęła się odtąd zwyczajna służba garnizonowa.

(C. d. n.)

Sylwetki dnia

Georgij Wasylewicz Cziczierin — dziwak i samotnik

NIEMA O KIM MÓWIĆ

Od roku 1929 przestał piastować stanowisko Komisarza Spraw Zagranicznych w Unji sowieckiej. Doszły do głosu inne prądy, wyniesieni zostali na najwyższy piedestał inni ludzie. Od tego czasu Litwinow prowadzi i snuje dalej tę nić, którą zapoczątkował Cziczierin, zaś on, pierwszy rosyjski minister spraw zagranicznych, poszedł właściwie w niepamięć. Od lat przestano o nim mówić, przestano się nim interesować. Tylko tu i ówdzie jakieś drobne petitowe notatki głosiły, że towarzysz Cziczierin jest chory, że błąka się gdzieś wśród nocy po zapadłych uliczkach Moskwy, że zagląda coraz częściej do kieliszka i że wogóle — niema o kim mówić.

NASTĘPCA TROCKIEGO

A jednak były czasy, kiedy ten potomek arystokratycznej rosyjskiej rodziny, człowiek o wysokiej kulturze, o głębokim, wszechstronnym wykształceniu, był osobistością potężną i wielką nie tylko na miarę wewnątrz rosyjską, ale i na miarę europejską. Od roku 1907 rozwijał ten arystokrata rozległą działalność polityczną po wszystkich stolicach Europy, propagując socjalizm o wyraźnie bolszewickim zabarwieniu. I nie nadarmo chyba uważał Lenin, że on jedyny nadaje się do kierowania tak zawiązaną i tak wszechstronną polityką zagraniczną Sowietów, kiedy w roku 1917, po objęciu przez Trockiego naczelnego dowództwa armii sowieckiej, mianował Cziczierina jego następcą w Komisarjacie Spraw Zagranicznych. A jeśli udało się Sowietom rozwinąć szeroką propagandę w Chinach, jeśli udało się im zawrzeć z Niemcami pamiętny układ w Rapallo, była to niezaprzeczalna zasługa wyłącznie i tylko Cziczierina.

Jego pierwszy występ na arenie międzynarodowej polityki, jako głównego delegata Sowietów na konferencji w Genewie w roku 1922, była sensacją. Europa, która dotychczas miała jakieś fantastyczne wyobrażenia o kierownikach polityki sowieckiej, zafrapowana została nie zwykłą głębią kultury tego kierownika moskiewskiego komisarjatu spraw zagranicznych.

Cziczierin bowiem pojmował swe obowiązki niezwykle poważnie i wykonywał je z niebywałą skrupulatnością. Był fanatykiem sprawy, dla której służył, a ten fanatyzm potęgowany został bardziej jeszcze skutkiem tego, że wystarczał sam sobie, nie szukał towarzystwa, zamykał się wśród czterech ścian swego gabinetu i pracował bez wytchnienia.

Był samotnikiem i dziwakiem. Przez uchylone drzwi głównego urzędu w moskiewskim komisarjacie spraw zagranicznych, można było zauważyć przy biurku człowieka średniego wzrostu, ślęczącego nad aktami i dokumentami w kamizelce, z szalem owiniętym dokoła szyji. Półkła twarz, cienkie bezkrwiste usta, mała rudawa bródka spiczasta, podejrzliwy wzrok — oto Georgij Wasylewicz Cziczierin.

DWA PROBLEMY „POLITYCZNE“

Jego jedyną namiętnością była historia. Posiadał fenomenalną wprost pamięć, a w głowie jego roilo się od dat, politycznych wydarzeń i od nazwisk wielkich mężów stanu. Pod tym względem był przesadnie skrupulatny. Kiedy pewnego razu Cziczierin zauważył, że w nocie, wyśleszonej do Wielkiej Brytanji, figuruje nazwisko „lord Curzon“ wpadł w nieopisany gniew na swoich współpracowników, którzy nie wiedzieli, że pełny tytuł tego angielskiego ministra powinien brzmieć „lord Curzon of Kedleston“. Od tego czasu nikomu więcej nie powierzał redagowania not dyplomatycznych, dyktował i korygował je osobiście, dbając o każdy przecinek i sam w końcu zanosił je do urzędu telegraficznego przy komisarjacie spraw zagranicznych.

JEDEN JEST PEŁNY,

a drugi —
wą podóbne, ale przecież nie oto
chodzi — różnica tkwi w głębi.
Tak samo jest z Kawą Słodową,
Kneippa: wartość jej tkwi w ją-
drze — dzięki któremu różni się
ona zasadniczo od palonego
jęczmienia. Dlatego tylko

Kawa Słodowa Kneippa

CO POWIE MAŻ

lub znajomi panowie, gdy ujrzą te szpetne plagi? Usuń je czempredzej!
Zastosuj niezwłocznie nieparównany krem BENIGNINA, działający łagodnie, bez zaognień i niszczący w krótkim czasie nawet najbardziej zaszarzałe olegi, przysusze i wszelkie defekty cery. Idealny środek tabletowy każdej p. — to krem młodości BENIGNINA!

BENIGNINA

Pewnego razu natrafił w biuletynie prasowym na nazwisko hiszpańskiego ministra Sallande-Salassara. Przez godziny całe szukał Cziczierin po wszystkich słownikach, które miał do dyspozycji, jak właściwie wymówić należy to podwójne „ll“, w nazwisku Sallande, a skoro jednak nie udało mu się znaleźć bezapelacyjnego wyjaśnienia, przez długi czas nie mógł zasnąć spokojnie.

PRACA — MUZYKA — KOBIETY

Georgij Wasylewicz nie miał nigdy oznaczonych godzin urzędowania. Do biura przychodził zazwyczaj o godzinie 3-ciej popołudniu, pozostając przy pracy do godziny 7-mej rano. Był człowiekiem bezpretensjonalnym, zapominał o całym świecie, kiedy siedział przy swym biurku za stołem gazet i dokumentów, które studiował z niebywałą dokładnością. Nad ranem dopiero zazwyczaj wzywał do siebie swoich sekretarzy, którzy razem z nim musieli nocie całe spędzać w urzędzie. Nie mówił z nimi o sprawach urzędowych, te bowiem przeważnie załatwiał sam. Robił im tylko gorzkie wyrzuty, że zapominają o nim całkowicie i że chcą mu pozwolić — umrzeć z głodu...

Ciekawe, że ten dziwak i samotnik posiadał

Abraham Józef Szybel

Profesor Dawid Simonsen

Wielki ~~człowiek~~ Gorący Żyd.

Partner duński

Dokończenie.

W jednym z pierwszych dni nisan... albo w rok później przyjechał do profesora Simonsena specjalny delegat Board of Deputies. Otrzymał bowiem z pewnego źródła wiadomość, że w porozumieniu z oficjalnymi czynnikami Rosji przygotowuje się tam i organizuje pogromy na Żydów w nadchodzące święta wielkanocne. Niebezpieczeństwo było za pasem. Pozostała jedyna nadzieja: natychmiastowej interwencji profesora Simonsena u króla Christiana IX, któryby wpłynął przez swą córkę, wdowę po carze, celem udaremnienia niecznych kno-wań. Delegat był jednym z najwybitniejszych przywódców żydostwa angielskiego. Profesor Simonsen zawezwał natychmiast p. Melchiora, prezesa gminy Kopenhaskiej na naradę. Melchior był też zażyłym przyjacielem króla. Na wspólnej naradzie postanowiono uzyskać audiencję u króla. Kiedy adjutant doniósł królowi prośbę jego przyjaciół, król zdziwił się tem niemalo z

powodu przesadnej oficjalności tej tajemniczej audiencji. Zapytał wtedy przez telefon Simonsena o powód tak niezwykłego zachowania się. Odpowiedź brzmiała: „Z powodu ważności sprawy“. Odpowiedź ta nie zadowoliła króla. — Spo-dziewam się — rzekł — że nie macie zamiaru wnieść mnie w wewnętrzne sprawy rosyjskie.

Miał niejasne przeczucie. Nie było to w smak królowi. Wytworzyła się nieprzyjemna sytuacja. Król doceniał wprawdzie ogrom niebezpieczeństwa i odczuwał ciężką na nim odpowiedzialność wobec świata i ludzkości. Nie było to jednak tak proste, jak można było osądzić w pierwszym momencie. On, król Danii, niema prawa wypowiadać swego zdania o wewnętrznych sprawach potężnej Rosji. Oni zaś, jego przyjaciele, wierni obywatele duńscy, czyż wzięli pod uwagę pomoc, jaką ich mały i ubogi kraj otrzymuje od tego olbrzymiego i bogatego państwa? Szczególnie zaś Melchior, który sam posiadał okręty handlowe, wielki eksport zagraniczny i rozgągnięte interesy, powinien wiedzieć, że bez rynku rosyjskiego i odwiedzin floty i okrętów rosyjskich w portach Danii — nie mogliby się wcale utrzymać. Nie! Bezwzględnie nie! Nie wolno mu się wnieść w te sprawy. Nie on sam, ale oni wszyscy trzej biorą na siebie odpowiedzialność wobec narodu, wobec ojczyzny.

Drząc i dygocząc ze wzruszenia podnieśli się ze swych miejsc. Król nie wstał, ażeby im towarzyszyć do drzwi. Był bły jak chusta. Gdy odzwiertnął z rozwartymi ramionami, trzy-

mając w ręku płaszcz profesora — Simonsen odwrócił się i przystąpił do króla: — Co będzie, gdy Wasza Królewska Mość obudzi się nazajutrz, w święta wielkanocne, i przeczyta w gazetach o setkach i tysiącach zabitych, ran-nych, zmaltretowanych, zbezczeszczonech i zgwałconych ludziach, niewinnych i nieszczęśliwych kobietach? Czy zasną wówczas spokoju w świadomości, że mógł ich wszystkich wyratować, wyratować...

Król podniósł ręce do góry i — zatkał uszy. Czy jego zaszyły i z dużym wysiłkiem podniósł się ze swego miejsca. Poprowadził wtedy profesora do przedpokoju i stłumionym głosem przyrzekł obu przyjaciołom, że jeszcze tego samego dnia wyśle specjalnego wysłannika do Biarritz, gdzie podówczas przebywała jego córka, wdowa po carze.

Profesor Simonsen z żoną byli zaproszeni na święta do Wrocławia i po kilku dniach wyjechali tam przez Berlin. Przybywszy do Berlina o wczesnej porze, kupił profesor na dworcu „Berliner Tageblatt“ i wyczytał na pierwszej stronie wiadomość o tem, że Stołypin wydał ostre zarządzenia przeciw próbie urządzenia pogromu.

Godzina była już późna; mieliśmy o czwartej nad ranem wyjechać. Z wielką jednak przyjemnością bylibyśmy odłożyli naszą podróż i słuchali wspomnień profesora. Blisko 9 lat mieszkaliśmy w tym kraju północnym. Były to lata

jednak duszę subtelną. Rozkochany był w muzyce, przy której dźwiękach popadał często jak gdyby w trans. Pewnego wieczoru, kiedy z okazji rocznicy rewolucji, odbyło się wielkie przyjęcie w urzędzie zagranicznym, Cziczerin nagle zerwał się z honorowego miejsca przy stole, podszedł do fortepianu i z pamięci, bez nut, odegrał jedną z sonat Beethovena. Wyglądał przytem jak duże dziecko, które szeroko rozwarłemi oczyma, z niewymownym entuzjazmem błaka się w świecie dalekich marzeń.

Najgorzej czuł się w towarzystwie kobiet. Miał wtedy przestać być sobą, a tego nie umiał i nie chciał. Kiedy słynna, ekscentryczna rzeźbiarka angielska, miss Sheridan, przybyła do Moskwy celem robienia szkiców z wszystkich wybitnych przywódców rewolucji, by potem uwiecznić ich twarze w gipsie czy brzozi, zgłosiła się ona też do Cziczerina. On jednak patrzył na nią zdziwionemi oczyma i nie wypowiedział ani słowa, wyszedł z pokoju.

ARCHIMEDES...

Przez całe życie kroczył ten wielki samotnik przez świat — odosobniony, często też zapoznany. Patrzył na życie poprzez pryzmat gazet, literatury i politycznych dokumentów. Kroczył swą własną drogą, nie spostrzegając nawet zmian, jakie dookoła niego się dokonywały, nie wyczuwał różnicy między porami roku i nosił w lecie i w zimie stale kalosze i parasol.

Zakończył życie, jak nędzarz, w przytulku.

I był jak gdyby nowocześnie wcieleniem Archimedes, który za nic w świecie, choćby za cenę własnego życia, nie byłby pozwolił na to, by ruszać jego „geometryczne figury“...

H. P.

Z sali koncertowej

Paweł Prokopien

Bas ten satelitował Kiepurze na dziedzińcu Wawelskim i już tam świecił zapożyczonym blaskiem idącym od słynnego tenora. Na własnym koncercie onegdaj w sali Starego Teatru mogły się już zalety i wady Prokopiena plastycznie i samodzielnie ujawnić. Głos jego posiada niewątpliwie dużo metalu, sily, i wyrazu, zwłaszcza zaś jego forte ma cienne zabarwienie i duży wolumen. Opanowanie i interpretacja repertuaru wskazuje na przewagę i akcentowanie momentu rytmicznego i dlatego utwory o zabarwieniu żołnierskim najlepiej mu się udają. Natomiast drzenie głosu, które zauważono już na debiucie Wawelskim towarzyszyło mu także i tu, tak, że widocznie nie jest ono objawem tremy, lecz właściwością samej emisji zwłaszcza w średnicy i w górze.

Program składał się z arji i pieśni autorów polskich i obcych, a między nimi radowała nas, po długim czasie, piękna pieśń Schumana „Dwa Grenadjerzy“ zaśpiewana po rosyjsku. Temperament śpiewaka dobrze stosuje się do samego głosu, przedewszystkiem w silnych i dramatycznych miejscach.

Publiczność bardzo żywo oklaskiwała wszystkie wykonywane utwory.

Dr. Apte

upadku i depresji w sensie materialnym i duchowym. Czarne plamy w krótkich i nieszczęsnych kartach życia. Profesor Simonsen, to jedyna jasna dusza, jedyna promienna i idealna postać, świecąca na nieboskłonach tych dni.

Prof. Simonsen był człowiekiem harmonijnym i doskonałym, ale miał zrozumienie dla słabości natury ludzkiej. Liczył się z sytuacją, z warunkami, w jakich człowiek w danym momencie się znajdował. Był wielkim Żydem, ale nigdy nie był fanatykiem. Był natrjota duńskim ale bez cienia taniego szowinizmu. Według jego zdania, winni Żydzi w krajach djaspory wyznawać ogólną ideę narodową, ale tylko w pełnem poczuciu swego żydostwa. Uważał, że pojęcie asymilacji zrodziło się z pewnych anormalnych warunków, bez żadnej uzasadnionej podstawy i jest z gruntu fałszywe.

Profesor Simonsen współpracował stale w „National Tidnada“, tam ogłaszał swe artykuły literackie, naukowe, polityczne i publicystyczne. Na łamach tego pisma występował w naszej obronie i atakował naszych wrogów. Jubileusz 70-lecia urodzin prof. Simonsena był uroczystym świętem stolicy duńskiej. „National Tidnada“ ogłasza wtedy w ciągu kilku tygodni artykuły i wspomnienia o jubileacie wraz z podobizną jego rodziców i przodków, ze zdjęciami domu, gabinetu, ulicy, przy której się urodził i wychował.

Profesor Simonsen nie był typem ograniczonego, ekskluzywnego, uczonego gabinetowego,

Festiwal muzyki polskiej na Wawelu

POLSKI SALZBURG

Zagościła w Krakowie poraz pierwszy warszawska orkiestra symfoniczna Polskiego Radja pod Grzegorzem Fitelbergem i od pierwszego taktu zdobyła sobie entuzjastyczne uznanie naszej publiczności, niedającej się zresztą tak łatwo zawojować. Olbrzymi zastęp osmdziesięciu (kilku członków tej wspaniałej i jakby nagle z pod ziemi wywarowanej orkiestry posiada kwintet smyczkowy o 16 pierwszych, 14 drugich skrzypkach i po 8 wiol, wiolenczel i basów, a więc trzon podstawowy, który zachwyca szczystym, jedynym i nasyconym dźwiękiem oraz imponuje nawet laickowi zdyscyplinowaną zgodnością i jednolitością smyczkowania. Doskonale harmonizuje z tym pięknych chórem smyczkowym pełno obsadzone drzewo i blacha, a jasnym zabarwieniu, łączącym się z kwintetem w pyszny akord o stu barwach. Jednym słowem: pierwszorzędną orkiestra symfoniczna, z którą można śmiało i pewnie iść na podbój całej literatury symfonicznej. Walory te wydobyla i wychowała — w tak krótkim stosunkowo czasie — doskonała, niezawodząca ręka wielkiego artysty i dyrygenta, Grzegorza Fitelberga, mistrzowskiego i doświadczonego kapelmistrza o światowej sławie, który z olbrzymią fachowością kierownika znającego wszelkie tajemnice orkiestralnej gry zespołowej i pojedynczych instrumentów (przedewszystkiem smyczkowych) i grup — łączy niezwykle wnikliwą i instynktownie pewną sztukę interpretacyjną, zrozumienie i wyczuwanie stylu oraz wysoką odpowiedzialność artystyczną. Tylko mroźna praca o drobniagowej dokładności, niezawodne ncho i asortyret uznany mogą osiągnąć takie przekonywujące wyniki. Rodzaj i zasięg ruchów Fitelberga jest estetycznie powściągliwy, ale tak wyrazisty i precyzyjny (choć często o ułamek sekundy wcześniejszy), że doprawdy każdy muzyk orkiestralny natychmiast się orjentuje i poddaje. Tem też tłumaczy się ta dech odbierająca pewność i prawie matematyczna ścisłość w rozwiązywaniu łamiągłówek rytmicznych, od których roi się we wszystkich trzech utworach współczesnych autorów (z jedynym tylko małym wykojeniem klarnetu w II. części „Tryptyku“ Łabuńskiego). Wspomnieć przytem należy, że trzydziestu kilku muzyków zostało do pożyczonych dopiero przed kilkunastu dniami.

Z tych trzech utworów najbardziej przekonywująco przemawia „Chmiel“ St. Wiechowicza, kompozytora poznańskiego. Fantastyczny furiant — oberek o podgazowanym, zawadjackim nastroju tanecznym, podnieca samą rytmiką z dowcipem, Dworakowskim akcentowaniem w

takiej trójkowym tempa równoległe dwójkowego; rytmiczny ten problem trudny i mylący, opanowała orkiestra z podziwu godną elegancją i lekkością. Łabuńskiego „Tryptyk Pastoralny“ nie odpowiada mi swym ciężkim, monotonnym nastrojem i bladeścią samej treści, podobnie jak i krańcowo przeciwny „Taniec z Osmołody“ R. Palestra, znanego już kompozytora, pełen hipertrofji instrumentalnej w przejaśkrawieniu i chaosie której ginie myśl muzyczna. W utworach tych, stanowiących niebezpiecznie karkołomną okazję dla wirtuozostwa orkiestralnego, wykazał Fitelberg i orkiestra co umieją i jak dobrze się dobrali. Program orkiestralnego dopełnika „Baika“ Moniuszki (jakie bajeczne etacato na samym początku) i Karłowicza „Rapsodia litewska“.

Obok orkiestry wykonał chór mieszany Towarzystwa Muzycznego i Towarzystwa Oratoryjnego pod Dyr. Walewskim doskonałą w melodyce i opracowaniu „Suitę pieśni podhalańskich“ dyrygenta i dwie wybitne „Pieśni kurpiowskie“ K. Szymanowskiego, a pod Dyr. Kopycińskim bardzo interesujące 4 pieśni ludowe K. Sikorskiego. Produkcje chóru, (usadowionego bardzo szczęśliwie w arkadach I. piętra) wskazywały na wysoką skalę zespołowego śpiewu i sumienną pracę i przyczyniły się w wysokim stopniu do uświetnienia koncertu, który spotkał się z niezwykle entuzjazmem publiczności.

Koncert ten — transmitowany do Anglii i Niemiec — mógłby i powinien być próbą oraz początkiem imprezy stałych festiwalów muzycznych porą letnią w Krakowie, na wzór Salzburskich. Kto zna organizację światowego już dziś festiwalu w Salzburgu, odbywającego się rok rocznie przez cały sierpień, wie, że warunki lokalne Krakowa dopuszczają do bardzo daleko idącej analogji i umożliwiają takie szlachetne naśladownictwo i u nas. Już sama atmosfera naszego cudownego miasta prosi się o takie festiwale, a oddanie ich organizacji Polskiemu Radju, a więc instytucji o odpowiednim autorytecie, wielkiem doświadczeniu oraz możliwościach i zasobach finansowych, w oparciu się o taką orkiestrę i taki chór, o nasz Teatr miejski, ewentualnie o zespoły kameralne i solistów z całej Polski — rokuje wspaniałą rozwoj dla tej imprezy kulturalnej o wielkim znaczeniu w każdym kierunku. Kraków ma wszelkie prawa po temu, by tradycję „polskich Aten“ znów odnowić i doprowadzić na wyżyny przez zogniskowanie tu, przynajmniej w porze letniej, całej artystycznej działalności z Polski. Kto chce raz tylko miał szczęście być na festiwalu w Salzburgu wie, jakim olbrzymim echem odbija się po całym świecie kulturalnym ta wspaniała impreza, ile dziesiątek tysięcy słuchaczy dobija się o bilety (od 6 do 51 szylingów!); już w marcu każdego roku połowa miejsc jest rozsprzedana, a każdego lata wpływa i zostaje tam mnóstwo pieniędzy.

Warunkiem jednak udania się takiej stałej imprezy musi być po pierwsze: niezmiernie wysoki poziom artystyczny wszystkich imprez, na miarę światową, bez żadnych zastrzeżeń i niedopatrzeń, a po wtóre: doskonała organizacja wszystkich czynników i urządzeń. Oba te warunki można i u nas urzeczywistnić, byle tylko odpowiedni ludzie poważnie, nie po dyletancku się tem zajęli.

Coprawda pierwsza ta próba nie była odpowiednio zareklamowana i frekwencja była skromna. Ci którzy nie przyszli, dużo stracili i powinni w najbliższy piątek powetować sobie stratę tę na drugim koncercie tejsamej orkiestry i chóru pod Fitelbergem. Wykonany w stanie utwor Szymanowskiego „Harnasie“.

DR. H. APTE.

KUPON ZNIŻKOWY DO KIN

Adria - Atlantic - Bagatela - Uciecha
Ważny 12. VII. — Wyciąć i przedłożyć do wymiany w Kolekturze Zw. Inwalidów, Grodzka 59, w Perfumerji N. Meersand, św. Marka 20 lub w Adm. „N. Dziennika“, Orzeszkowej 7.

PRZEGLĄD GOSPODARCZY

Niekorzystne zaokrąglenie opłat kolejowych

W toku prac nad rewizją kolejowej taryfy towarowej, Izby Przemysłowo - Handlowe wystąpiły z opiniami i wnioskami, dotyczącymi poszczególnych postanowień taryfowych. Między innymi zwracano uwagę na niekorzystne dla sfer gospodarczych postanowienia taryf kolejowych, dotyczące zaokrąglenia kilogramów i kilometrów.

Mianowicie, taryfy ustalają przewoźne na odległość, zaokrąglone przeważnie do 10 km. wwyż oraz za ciężar, zaokrąglony przy przesyłkach wagonowych do 100 kg. wwyż.

Tym sposobem kolej pobiera przewoźne znacznie wyższe, niż to odpowiada faktycznym jej świadczeniom, a różnice te — zwłaszcza przy towarach tanich — odbijają się niekorzystnie na kalkulacji cen.

Związek Izby Przemysłowo - Handlowych zwrócił się w tej sprawie do Min. Komunikacji wskazując, że różnice te nie są usparwieliwione żadnymi względami gospodarczymi i zdają się mieć swe źródło jedynie w jednostronnym interesie kolei. Rzeczome dążenie do upraszczania obliczeń odgrywa rolę minimalną i nie może uzasadniać pobierania nadmiernych opłat.

Z uwagi na konieczność obniżenia w życiu gospodarczym wszelkich elementów kosztów własnych, Związek Izby zaproponował Ministerstwu zmianę postanowień taryfowych w tym kierunku aby zaokrąglenie ciężaru dokonywano przy drobnych przesyłkach do 5 kg. przy wagonowych do 10 kg. wwyż, a odległość zawsze liczone rzeczywistą z zaokrągleniem ułamków do pełnego kilometra.

Jednocześnie z tych samych powodów opłaty dodatkowe powinny być zmienione w ten sposób, że wagę należy zaokrągląć przy przesyłkach zwykłych do 10 kg., a przy pośpiesznych do 5 kg. wwyż.

skarbu.

Od siebie dodamy, że wskutek lokalnych, często dość oryginalnych interpretacji, władze skarbowe lokalne niekiedy wprost spaczają sens i znaczenie zarządzeń ministerstwa, co następnie wywoływało skargi płatników, konieczność wysłania na miejsce inspektora ministerjalnego i t.d.

Mianowanie sędziów handlowych

Dotychczas powoływanie sędziów handlowych odbywało się nieco chaotycznie, wobec zbyt krótkiego terminu, niezbędnego dla przedstawienia kandydatów. To też obecnie minister Grabowski zarządził, aby prezesi sądów okręgowych zywali zarządy izb przemysłowo - handlowych najpóźniej na 6 miesięcy przed upływem trzylecia kadencji sędziów handlowych, aby izby w terminie trzynastym przedstawiły listy kandydatów.

Trudności przy zaopatrywaniu fabryk w przedzę trwają nadal

W ostatnich dniach w przemyśle przetwórczym Łodzi zaobserwować się dało pogłębienie trudności przy uzyskiwaniu przedzę bawelnianej. Według opinii średniego i drobnego przemysłu niedostateczna* podaż przedzę zaczyna gwałtownie produkację przetwórców, którzy zredukowali ostatnio pracę w swych przedsiębiorstwach, ograniczając ją do 2 — 3 dni w tygodniu.

Z uwagi na pogarszającą się stałą sytuację w tej dziedzinie, która wobec rozpoczynającej się produkcji dla potrzeb sezonu jesienno - zimowego wywołać może skutki niepożądane, postanowiono podjąć wspólną akcję u czynników miarodajnych. Wytyczne tej akcji opracowane zostały na specjalnej konferencji przedstawicieli wszystkich organizacji, reprezentujących włókienniczy przemysł przetwórczy, przemysł dziany, pończoszniczy i t.d.

Postanowiono zwrócić się do czynników miarodajnych z postulatem zreorganizowania systemu przydziałów surowca bawelnianego tj. produkujących przedzę na sprzedaż, a nie dla własnych celów.

Zakłady gastronomiczne będą mogły zatrudniać więcej pracowników

W związku z okólnikiem min. skarbu w sprawie zwalczania bezrobocia, który to okólnik zezwolił na zatrudnienie większej liczby pracowników bez konieczności wykupienia świadectwa przemysłowego wyższej kategorii, został ogłoszony okólnik dodatkowy, rozszerzający tego rodzaju ulgi również na miodosytnie, fabryki likieru i polityry. Poza tym zakłady gastronomiczne mogą być z urzędu prowadzone na podstawie kategorii II. świadectwa przemysłowego, zamiast przewidzianej I-szej o ile w okresie od 1 lipca do 31 grudnia rb. będą zatrudniać najwyżej do 25 pracowników, zaś ze sprzedażą trunków najwyżej do 12 pracujących osób, licząc w tym właściciela i członków jego rodziny.

Działalność gospodarcza nieskomercjalizowanych przedsiębiorstw państwowych

W związku z uchwałami międzyministerjalnej komisji współpracy z samorządem gospodarczym i z Radą Gospodarczą, przeprowadza obecnie samorząd gospodarczy badania, czy na poszczególnych terenach kraju, daje się zaobserwować działalność gospodarczą nieskomercjalizowanych przedsiębiorstw państwowych, zarówno wojskowych jak i cywilnych oraz zakładów naukowych karnych i poprawczych, polegająca na braniu przez te przedsiębiorstwa i zakłady udziału w dostawach i robotach na rzecz skarbu państwa, samorządu, instytucji prawa publicznego i przedsiębiorstw prywatnych oraz w przyjmowaniu zamówień od osób prywatnych.

Sfery gospodarcze mają się w łączności z tem

wypowiedzieć, jakie państwowe przedsiębiorstwa zakłady lub jednostki organizacyjne podejmują się wykonania powyższych dostaw, robót i zamówień i to w jakich rozmiarach, odnośnie do jakich artykułów i przy jakiej różnicy w cenach oraz podać, z jakimi skutkami współzawodniczą przedsiębiorstwa i zakłady państwowe z przedsiębiorstwami prywatnymi.

Zebrane odpowiedzi dadzą niezawodnie ciekawy obraz działalności gospodarczej nieskomercjalizowanych przedsiębiorstw państwowych.

Światowa produkcja złota w roku 1936

Statystycy amerykańscy, opierając się na wynikach produkcyjnych z pierwszych kilku miesięcy rb. obliczają, że tegoroczna produkcja złota w Afryce Południowej, Kanadzie, i Stanach Zjednoczonych przekroczy znacznie produkcję tych państw w roku 1935. Rosja Sowiecka chce podwoić w rb. swą produkcję i doprowadzić ją do 300 tys. kg. Jeśli jednak nawet tylko częściowo uda się Sowietom przeprowadzić swój program produkcyjny, to światowa produkcja złota wzrośnie z 1 miliona kg. w roku 1935 do przeszło 1.1 milj. kg. w roku bieżącym.

Haussa na rynkach bawełnianych

Ostatnie dni przyniosły na wszystkich rynkach międzynarodowych poważną zwyżkę cen surowej bawolny. Na rynku nowojorskim notowania cen surowej bawolny zwyżkowały w ciągu ostatniego tygodnia o ca. 20 punktów, na giełdzie bawolnianej w Liverpoolu o ok. 15 punktów, i na giełdzie egipskiej w Aleksandrii o 45 punktów.

Zwyżka ta w kołach włókiennictwa polskiego budzi zaniepokojenie, gdyż pociągnąć musi za sobą dalszy wzrost cen przedzę bawolnianej, która już od dłuższego czasu stała drożeje. Wobec ograniczeń dewizowych i ogólnych trudności importowych mogą tu powstać nowe perturbacje dla produkcji włókienniczej.

rudry i kremy

UNIVERSITE DE BEAUTE

CÉDIB PARIS

— niexastarione!

Orzeczenia S. N. w sprawach pracowniczych

1. W orzeczeniu z dnia 16 stycznia 1936 r. L. C. II. 1996-35 Sąd Najwyższy wyjaśnił następująco:

Odmowę objęcia przez pracownika ofiarowanej mu przez pracodawcę nowej pracy, na takich samych jak poprzednio warunkach, należy traktować równi z przypadkiem przewidzianym w art. 4 lit. d) ustawy z 18 lipca 1924 r. pozbawiającym pracownika prawa do świadczeń zabezpieczających.

2. Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 16 stycznia 1936 r. L. C. II. 2277-35 wyraził następujący pogląd prawny.

Nagle zachorowanie pracownika nie usprawiedliwia bezskuteczności wypowiedzenia, skoro pracodawca w chwili swej decyzji o zwolnieniu pracownika o jego chorobie nie wiedział i wypowiedzenie wystosował do pracownika w czasie jego zajęć służbowych, nie zaś w czasie wstrzymania się od pracy spowodu choroby.

3. Według orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 1 stycznia 1936 r. L. C. II. 1999-35.

Numerowi w hotelu nie są pracownikami umysłowymi.

Nie będzie dowolnej interpretacji okólników podatkowych

Ministerstwo Skarbu stwierdziło, że niejednokrotnie izby skarbowe wydają dla urzędów skarbowych okólniki, oparte na zarządzeniach ministerstwa, względnie przesyłają okólniki ministerstwa do urzędów z dodaniem od siebie nieraz zupełnie nieistotnych uwag i wyjaśnień. Takiego rodzaju praktyka jest z wielu względów niepożądana wobec czego dyrektor dep. podatkowego dr. Jerzy Lubowiecki, wystosował okólnik do izb skarbowych, w którym zaznacza, że zakazuje się Izdom Skarbowym wydawania okólników wyjaśniających i uzupełniających zarządzenia ministerstwa. Wszelkie interpretacje zarządzeń i okólników muszą być aprobowane przez ministerstwo

Decentralizacja importu

Według informacji ze sfer importerów zaczyna ostatnio przeważać w kołach miarodajnych opinia o konieczności decentralizacji techniki reglamentacyjnej. Część dotychczasowych czynności centralnej komisji przywózowej miałyby być przekazana poszczególnym izdom przemysłowo - handlowym, które posiadają bardziej bezpośredni kontakt ze sferami gospodarczymi swego okręgu.

Dywidendy banków angielskich

Dywidendy wielkich banków angielskich za pierwsze półrocze 1936 r. utrzymują się na ogół w granicach zeszłorocznych. Barclays Bank wydzielił dywidendę w wysokości 5 proc. od akcji nieuprzywilejowanych i 7 proc. od uprzywilejowanych. Półroczna dywidenda Martins Bank wynosi 3 sh 6 pensów od akcji uprzywilejowanych. Union Discount Company of London wyznaczył 7 i pół proc. dywidendy, a National Discount Company 4 sh 6 pensów od akcji uprzywilejowanych i 2 sh 6 pensów od zwykłych.

Dalszy wzrost produkcji ciężkiego przemysłu w Z.S.R.R.

Donoszą z Moskwy, że produkcja ciężkiego przemysłu w pierwszym półroczu rb. podniosła się w porównaniu z odpowiednim okresem poprzedniego roku o 36.5 proc. Wydajność pracy w przedsiębiorstwach tego przemysłu wzrosła w tym czasie o 28 do 30 proc.

33-lecie zakładów Forda

W tych dniach obchodzili zakłady Forda w Detroit 33-lecie swego istnienia. Z tej okazji dyrektor naczelny Zakładów Wilhelm J. Cameron wygłosił przez radio przemówienie, zawierające ciekawe dane dotyczące zarówno całego amerykańskiego przemysłu samochodowego jak i fabryk Forda.

W ciągu 33 lat zakłady Forda sprzedały 24.500.000 samochodów oraz inne wyroby swoje na łączną sumę 12.951.338.028 dolarów. Z powyż-

ażej kwoty 12.109.321 814 dolarów przypada na surowce, place robotnicze i urzędnicze, podatki i t. d. a 60 milionów dolarów przeniesiono na rezerwy.

Czysty zysk za 33 lata wynosi 728.012. 204 dol. Zysk ten został zużyty na zakup materiału budowlanego, maszyn, budowę wielkich pieców i t. d.

Dyrektor Cameron stwierdził, że przeciętny zysk netto na jednym samochodzie Forda wynosi tylko 20 dolarów, wskutek czego jedynie wielki obrót pozwala na prowadzenie rentownego interesu.

Samochody — na długoterminowe raty

Międzyministerjalna komisja motoryzacyjna bada obecnie przedłożony jej projekt pp. W. Zbrowskiego i T. Marconiego w sprawie finansowania sprzedaży samochodów na raty.

Pp. Zbrowski i Marconi projektują stworzenie towarzystwa kredytowego z prawem emisji obligacji do kwoty 10 milj. zł., co odpowiada wartości ok. 1500 samochodów. Obligacje emitowane byłyby, z terminem umorzenia 3 letnim przy oprocentowaniu 6,5 proc. w stosunku rocznym, po kursie emisyjnym 96 za 100.

Fundusz gwarancyjny w wysokości 15 proc. emitowanych obligacji utworzyłby: handel samochodowy, przemysł naftowy, towarzystwa ubezpieczeń i państwowy Fundusz Drogowy.

Firma samochodowa otrzymywałaby od towarzystwa wzamian za weksle klientów — obligacje, które mogłaby sprzedać na giełdzie lub złombardować.

Projekt powyższy wywołał w kołach samochodowych duże zainteresowanie. Popiera go zorganizowany handel samochodowy. Istnieje również możliwość stworzenia tego towarzystwa w porozumieniu z instytucjami finansowymi, organizującymi sprzedaż na raty samochodów, które wyjdą z montowni Lilpopa.

NIEDZIELA, 12 LIPCA 1936.

Kraków (293.5) 8.00 Audycja poranna; 8.55 Program na dzień bieżący; 9.00 Nabożeństwo; 10.10 Między dawnymi i nowymi czasami... w muzyce (Płyty) 11.45 Pogadanka: Gdy król pisze listy miłosne... wygł. red. Karol Müller; 11.57 Sygnał czasu Hejnał z wieży mariackiej; 12.03 Poranek muzyczny. Wyk. ork. kameralna pod dyr. S. Czornowskiego i solisci; w przerwie poranka około godz. 13.15 Świąty, wyjątek z drugiego tomu Marcyna, Juliusza Kędziory; 14.30 Audycja dla wsi: śluchowisko pl.: Ojcowizna w-g fragmentu z Placówki, Bolesława Prusa (z okazji 50-lecia Placówki); 15.00 Koncert reklamowy; 15.20 Koncert życzeń z płyt; 16.30 Reportaż z życia; 17.00 Koncert solistów. 18.00 Teatr Wyobraźni u obcych (Szwecja): Pozytywka oryginalna komedia radio wa. Eugenji Söderberg, przekład dr. M. Stępowskiego; 18.30 Koncert rozrywkowy z ogrodu rozgłośni krakowskiej w wyk. orkiestry pod kier. dr. A. Hermana, z udz.: A. Mazanka (bas art. opery), Ireny Orskiej (śpiew) tercetu wokalnego pod kier. K. Meyerholda, oraz wesole dialogi Antoniego Wasilewskiego i Zbigniewa Grołowskiego 20.25 Co czytać? przegląd retrospektywny ostatniego dziesięciolecia naszej literatury pięknej o mowie Jan Lorentowicz; 20.40 Przegląd polityczny i dziennik wieczorny; 21.00 Na wesolej fall kwoskiej; 21.30 Wieczór wśród gór — sulta Tadeusza Sygietyńskiego w wyk. Małej orkiestry PR. pod dyr. Z. Górzynskiego z udziałem chóru i solistów; 22.00 Wiadomości sportowe ze wszystkich rozgłośni polskich; 22.15 Lokalne wiadomości sportowe; 22.20 Muzyka salonowa w wyk. Kwartetu salonowego rozgłośni krakowskiej.

Warszawa (1339.3) 8.00 p. Kraków; 15.10 posłów i senatorów rolników na Pomorzu; 15.10 Koncert reklamowy; 15.30 Płyty; 16.30 p. Kraków; 23 Płyty.

Lwów (377.4) 8.00 p. Kraków; 15 Płyty; 15.20 Koncert reklamowy; 15.30 Konkurs śpiewaczy Rozgłośni Lwowskiej; 16.30 p. Kraków.

Katowice (395.8) 8.00 p. Kraków; 11.45 Co Słychać na Śląsku; 11.57 p. Kraków; 15 Robotnicy Chorzowa — reportaż; 15.10 Koncert reklamowy; 15.30 Płyty; 16.30 p. Kraków.

Łódź (224) 8.00 p. Kraków; 15 Płyty; 15.15 Koncert reklamowy; 15.30 Poradnik sportowy dla robotników; 15.45 Feljeton podróżniczy; 16.00 p. Kraków.

Wiedeń (506.8) 11.45 Koncert orkiestrowy; 15.15 Wesola aud. regionalna; 15.40 Muzyka kameralna 17.50 Z miasta pieśni — audycja muzyczna; 20.05 Arje i pieśni; 21.00 Ludowe pieśni hiszpańskie;

KLAWIOL **AD. KOWALSKI** **ODCIKI** **SKÓRY**
USŁUGA

WIADOMOSCI Z KRAJU

P. premier kontroluje pracę starostów

Jak już donieśliśmy Prezes Rady Ministrów, gen. Sławoj Składkowski, udał się w podróż inspekcyjną. Jak zwykle tak i tym razem nie jest znany, ani kierunek jego podróży, ani termin powrotu. P. Premierowi zależy, oczywiście na tajemnicy, gdyż chce się przekonać, jak pracują w starostwach, nie spodziewających się inspekcji. Niezawsze się to jednak udaje.

Opowiadano, że niedawno gen. Składkowski, przybywszy do jednego ze starostw w Małopols-

ce, zastał starostę i wszystkich urzędników widocznie przygotowanych na inspekcję i nie tylko nie brakowało nikogo, ale w korytarzach rozwiszone były ostentacyjnie różne okólniki z czasów poprzedniego urzędowania gen. Składkowskiego, jako ministra Spraw Wewnętrznych, dotyczące godzin urzędowania, odnoszenia się do interesentów i t. p.

P. premier spostrzegł się, że był tu oczekiwany. Z początku zachnął się, ale następnie wpadłszy w dobry humor przyznał, że w danym województwie panuje duże koleżeństwo. Widocznie jedni starostowie komunikują o jego przybyciu innym swoim kolegom.

Regulamin dla artystów widowiskowych

Łącznie z umową zbiorową, podpisaną między Polskim Związkiem Dyrektorów Scen Widowiskowych a Polskim Związkiem Artystów Widowiskowych, ustalony został jednolity dla wszystkich lokalni widowiskowych w całej Polsce regulamin wewnętrzny dla artystów.

Regulamin obejmuje szereg postanowień porządkowych, dotyczących czasu przybywania artystów

HEL — ORŁOWO!

„NOWY DZIENNIK“ do nabycia na Helu (Dworzec, Molo) i w Orłowie w kioskach „RUCHU“

do lokalni, zachowania się artystów na sali i za kulisami i t. d. Regulamin ustala też obowiązki dyrekcji w zakresie urządzeń garderób zakaz zobowiązania artystów do prac przy budowie cyrków i t. d. Wykroczenia przeciwko regulaminowi mają być karane w formie potrącania części gaży. Większe wykroczenia podlegają kompetencji sądów polubownych.

Ustalony przez oba związki regulamin wewnętrzny dla artystów zastąpić ma stosowane dotychczas przez poszczególne dyrekcje różnorodne regulaminy, zawierające częstokroć krzywdzące artystów postanowienia.

Prawo rozwódki do swawolnego życia

W sądzie grodzkim w Warszawie rozpatrywany był proces o zakaz używania nazwiska. Z powództwem takim wystąpił dyrektor instytucji handlowej Cz., przeciwko rozwiedzionej żonie, wskazując w pozwie, że dawna małżonka prowadzi się w tak niewłaściwy sposób, iż przynosi ujmę jego nazwisku. Na dowód nieodpowiedniego zachowania się żony powołał świadków.

Sędzia oddalił skargę powoda i w uzasadnieniu podkreślił, że po rozwójściu się mąż nie ma wpływu na postępowanie żony, nie może więc z tego tytułu wysuwać pretensji, ani domagać się zakazu używania jego nazwiska.

Dzkie awantury na odpuscie

W czasie odpustu w klasztorze OO. Bazylijanów w Krasnopuszczu pow. brzeżańskiego doszło do gorszących awantur między miejscowymi parobkami a graczami jarmarczными. W wyniku awantur pobito dwóch graczy jarmarcznych i dwóch wędrownych fotografów, którym zniszczono aparaty, wrzucono do sadzawki motocykl i wszystkie przybory fotograficzne, oraz straganiarza, któremu zniszczono towary. Patrol policyjny obrzucił awanturnicy kamieniami, zostali jednak rozpoznani. Po skończonym odpuscie grupa parobków zamiejscowych powracając do domów w liczbie około 150 osób, pobiła nieznanego handlarza cieląt i przewróciła mu wóz, zniszczyła parkan w zagrodzie pewnego dozorcę leśnego i pobiła pewnego gracza jarmarczного po głowie, zabierając mu 10 zł. Dochodzenia w toku.

Wyratowała brata, lecz sama utonąła

Bawiąca na wakacjach w Rajszewie Janina Bochenkówna, lat 17 (zam. przy ul. Wroniej 21) udała się wraz ze swym młodszym braciśkiem nad Wisłę. Braciśzek Bochenkówny rozebrał się żeby się wykąpać, podczas gdy ona sama spacerowała nad brzegiem Wisły. W pewnej chwili usłyszała głos brata wzywającego ratunku. Zorientowała się w sytuacji i widząc, że nikt mu nie może przyjść z pomocą, dzielna dziewczyna rzuciła się w nurty rzeki. Brata wyratowała, lecz sama z wycieńczenia utonąła.

Pożar osady

W osadzie Działoszyn pow. Wielkiego wybuchł katastrofalny pożar, który strawił 30 domów mieszkalnych i kilkanaście budynków gospodarczych.

Osada ta przeważnie zamieszkiwana była przez Żydów. Straty wynoszą 200.000 zł.

Wiele rodzin żydowskich pozostało bez dachu nad głową.

Urząd Wojewódzki zajął się akcją pomocy niefortunnie pogorzelcom.

Od rozżarzonej na słońcu butelki spłonęło 450 ha lasu

W związku z wielkimi upałami wydarzają się na terenie województwa wileńskiego wypadki pożarów. Płoną całe osiedla ludzkie, pojedyncze sadyby na tak zwanych kolonjach, lasy, torfowiska i ugory. Po spaleniu się w ubiegłym miesiącu m. Sarkowszyny i wielkiej wsi w Czarnym Borze najwęższy jest pożar lasów torfowisk w gminie morskiej w powiecie brasławskim.

Pożar ten powstał w dniu 30 czerwca i dopiero 8 lipca został zlokalizowany po zniszczeniu około 450 ha, terenu leśnego i torfowisk, w tem 400 ha należących do zamownego kupca leśnego Ajzenszta da i około 50 do dyrekcji Lasów Państwowych w Wilnie. Wartościowy drzewostan zniszczony został doszczętnie na przestrzeni około 150 ha.

Jak ustaliło pierwotne dochodzenie ogień powstał od pustej butelki, rozżarzonej na słońcu. Butelka ta leżąca na suchym mchu odegrała rolę soczewki. Jak donoszą z Brasławia dalszym terenom leśnym ogień nie zagraża mimo, iż nadal płoną jeszcze objęte na wspomnianej olbrzymiej przestrzeni torfowiska, wyręby i ugory.

KUPON Nr. 4

3. KONKURS LETNI dla Czytelników „NOWEGO DZIENNIKA“

Pensjonat „Eliaszówka“ w Rabce
Pensjonat „Iwonka“ w Krynicy
Pensjonat „Palace“ w Zakopanem
Pensjonat „Świt“ w Rabce

KRONIKA

LIPIEC

12

NIEDZIELA

Wschód słońca
3 g 28 m

Zachód słońca
19 g 31 m

22 Tamuz 5696

Nabożeństwo żałobne ku czci błp. Teodora Herzla i Chaima Nachmana Bialika

Dziś o godz. 11.30 przedpoł. odbędzie się w Świątyni Żydów Postępowych przy ul. Miodowej Uroczyste Nabożeństwo Żałobne dla uczczenia pamięci błp. Teodora Herzla i Chaima Nachmana Bialika. Masowy udział społeczeństwa żydowskiego w Nabożeństwie będzie wyrazem pietyzmu i głębokiej czci, jaką żywi żydostwo krakowskie dla Zmarłych Przywódców Narodu.

Komitet Lokalny Organizacji Sjonistycznej wzywa wszystkie organizacje młodzieży sjonistycznej, by na Nabożeństwie zjawili się in corpore.

Zakaz wystawiania w sklepach portretów Marszałka i Prezydenta R. P.

W wielu sklepach są wystawiane w witrynach portrety Marszałka, Pana Prezydenta, Gen. Rydza Śmigłego itd. Często portrety te znajdują się w sąsiedztwie śledzi, mydła, wędlin itd. Jak dowiadujemy się sprawa umieszczania w sklepach portretów Wielkich Polaków i dostojników państwowych będzie umormowana w drodze specjalnego zarządzenia. Umieszczenie takich wizerunków wewnątrz sklepu na odpowiednim miejscu jest dopuszczalne, natomiast wykorzystywanie portretów i godła państwowego dla celów nawiązanej reklamy będzie wzbronione.

Mężowie zaufania ubezpieczonych w „Feniksie”

P. minister skarbu podpisał nominację mężów zaufania ubezpieczonych w Tow. asekuracyjnym „Feniks”. Mianowani zostali we Lwowie: adw. dr. Henryk Rosmarin i dr. H. Dattner, w Krakowie — prezes Kongregacji Kupieckiej p. Jakubowski i adw. dr. Juda Zimmermann.

Przyjęcia na U. H.

„Towarzystwo Przyjaciół U. H. w Jerozolimie” Oddział w Krakowie komunikuje zainteresowanym z pośród kandydatów na U. H. którzy ukończyli szkołę średnią do roku 1935 włącznie, a wnieśli podania przez sekretariat Oddziału Krakowskiego, Wydział Uniwersytetu rozpatrzył przychylnie podania następujących kandydatów: Rega Lieberman, Leo Teuchler, Baruch Bandel, Miriam Lea Ajzensztajn, Etel Rosenberg, Anna Dreiblatt, Abraham Mayer Langdorf, Stella Divinsky, Sara Anna Berger, Mosze Landau, Josef Stamberger, Ida Sylvia Dickman, Natan Scheinowitz, i Józef Emanuel Eberstark z Krakowa, oraz: Zygmunt Mucha — Warszawa, Genendla Rechin — Katowice, Lewi Josef Fraenkel — Wieliczka, Franciszek Wilhelm Wachtel, Josef Abt i Szlomo Osterung — Sanok, Mosze Hirsch Friedman — Częstochowa, Jaakow Majngarten — Sosnowiec, Adolf Leserkiewicz — Nowy Targ, Meir Chaim Krewiński — Dąbrowa Górnicza, Ester Blima Amkraut — Rzeszów, Leopold Weissberger — Mszana Dolna, Szlomo Maj — Gorlice, Szmuel Seiden, Naftali Fuss, Szmuel Lauber, Irena Gruenberg i Mosze Sturm — Tarnów, Jaakow Ruebenfeld — Żywiec. Ponadto, jako słuchacz nadzwyczajny, Jehuda Hirsch Nussdorf.

Wszyscy wymienieni otrzymali już osobne zawiadomienia.

Wizja dawnego Krakowa

Zarówno z ust Krakowian jak i przyjezdnych padają niezwykle często pytania dotyczące dawnego wyglądu miasta bądź jako całości, bądź też poszczególnych jego ulic, placów, kościołów oraz budowli publicznych i prywatnych. Na wszystkie pytania te daje obecnie wyczerpującą odpowiedź

Ślady siedzib z epoki kamiennej znaleziono na Sowińcu

(or) Muzeum Archeologiczne Polskiej Akademii Umiejętności wzbogaciło się ostatnio o liczne zbiory ze starszej epoki kamiennej. Jest to wynik odkryć, dokonanych jeszcze z końcem ubiegłego roku na Sowińcu przez prof. Jurę, który pod szczytem Sowińca znalazł ślady siedzib ludzkich.

Stwierdzono, że na południowo-wschodnim stoku Sowińca mieszkały jakiś czas niewielkie gromady ludzkie w epoce ostatniego zlodowacenia Polski. Na miejscu znaleziono liczne wy-

roby krzemienne, będące przyczynkiem do tzw. kultury orynjackiej. Znaleziono tam około 100 sztuk wyrobów krzemianych, a w jednym miejscu ślady ogniska oraz przedudzie i ząb konia kopalnianego z epoki dyluwialnej.

Prof. Hoyer i dyr. Stach stwierdzili, że stanowisko na Sowińcu oraz odnalezione jeszcze przed wojną stanowisko orynjackie na górze św. Bronisławy obok Kopca, są dowodem wielkiej wędrowki ludu orynjackiego wzdłuż Wisły ze wschodu na zachód.

urządzona w historycznych świeżo odnowionych komnatach zamku królewskiego na Wawelu wystawa „Stary Kraków”, obejmująca około 600 dokumentarnych i niezwykle z historycznego punktu widzenia ważnych widoków Krakowa, Kazimierza, Kleparza, dawnych przedmieść i okolicy, powstałych na przestrzeni czasu od XV do XIX wieku.

Rewelacyjnie przedstawiają się wystawione tu poraz pierwszy okazy ze zbiorów po śp. prez. m. Krakowa J. Friedleinie, po znakomitym badaczu Krakowa Ambrozym Grabowskim, wreszcie ze zbiorów rodziny Stachowiczów w Rzeszowie.

Wystawa jest otwarta codziennie w porze zwiedzania komnat królewskich.

Propaganda naukowa przeszłości i zabytków Krakowa

W celu zaznajomienia najszerszych sfer Krakowian i osób przyjezdnych z historią i wspaniałymi pomnikami dziejowymi i artystycznymi Krakowa, Towarzystwo Miłośników Hist. i zab. Krakowa rozpocznie w nadchodzącym tygodniu wielki cykl wycieczek naukowych po zabytkach Krakowa, który trwać będzie nieprzerwanie aż do jesieni. Będzie to 12-ty skolei roczny cykl tego rodzaju wycieczek, prowadzony podobnie jak w latach poprzednich przez historyka sztuki dra J. Dobrzyckiego. Wycieczki odbywać się będą podobnie jak dawniej 2 razy w tygodniu, pozątem w niedziele i święta odbywać się będą wycieczki do zabytkowych miejsc w okolicy Krakowa.

Dbajmy o czystość Krakowa!

W związku z tak aktualną obecnie kwestją czystości Krakowa nasuwa się kilka uwag. Oto na Placu Nowym zamiatają funkcjonariusze miejsca tylko jeden raz w tygodniu, a to w sobotę rano. Ze względu na to, że jest to plac targowy, byłoby konieczne codzienne oczyszczanie go z przeróżnych odpadków i śmieci, znajdujących się tam po całodziennym targu.

Należałoby również pomyśleć o bardziej racjonalnym skrapianiu ulic. Mieszkańcy ulicy Dietla skarżą się, że beczkowszy kroplące jezdnię przejeżdżają zbyt szybko, tak, że nietylko nie zdążą odpowiednio skropić nawierzchni, ale szybko jążdżą wznoszą jeszcze tumany kurzu.

Dodatkowe pociągi w okresie letnim

Dyrekcja O. K. P. komunikuje, że celem udogodnienia przejazdu z okolic Warszawy i Łodzi do miejsc letniskowych i uzdrowiskowych, względnie powrotu, uruchamia się dodatkowe pociągi pasażerskie przyspieszone bezpośredniej komunikacji Warszawa — Zakopane i Krynica następująco: Dnia 30 i 31 lipca oraz 1 sierpnia z Warszawy odeszcie o godz. 8.11, z Łodzi o godz. 8.10 z przyjazdem do Zakopanego o godz. 20.03, Rabki Zdroju o godz. 18.21 i do Krynicy o godz. 23.00.

Pociąg powrotny będzie uruchomiony dnia 31 lipca oraz 1 i 2 sierpnia br. z odejściem z Zakopanego o godz. 8.40, z Rabki Zdroju o godz. 10.02, z Krynicy o godz. 6.55 z przyjściem do Warszawy o godz. 20.32, do Łodzi o 19.42.

Równocześnie nadmieniamy się, że pociągi te zatrzymują się na wszystkich stacjach pomiędzy Suchą a Zakopanem i Nowym Sączem a Krynica.

Dyrekcja OKP. Zawiadamia również, że począwszy od dnia 15 lipca br. zarządzono aż do odwołania postój w Rabie Wyżnej przy poc. Nr. 11 Warszawa — Zakopane przez Trzebinie — Skawce, oraz przy poc. Nr. 12 Zakopane — Warszawa.

Odeszcie poc. Nr. 11 z Raby Wyżnej o godz. 22, zaś poc. Nr. 12 o godz. 22.42.

Zamknięcie ul. Rejmonta

Z powodu budowy kanału w ulicy Rejmonta, zamyka się przejazd kołowy tą ulicą na długości od ulicy Żwirki i Wigury do ulicy Miechowskiej.

Z okazji zaręczyn p. **FABIANA KORNA** z Łodzi z p. **REGINA SILBERSTEINÓWNA** z Dąbrowy Gór. serdecznie gratulują 6811g
ZWI I ESTERA KORN, Kraków.

—oOo—

W DNIU URODZIN bl. p. **BERTOLDA FRANKLA** składa zł. 20.— na „Dom Starców” wdowa 6817g

HERMINA FRANKŁOWA.

—oOo—

— VIII. KOLONJA LETNIA „PRZEDŚWIT - HASZACHARU” W RYTRZE NAD POPRADEM. Związek Żyd. Młodz. Akad. „Haszachar - Przedświt” urządza dorocznym zwyczajem kolonję letnią w terminie od 17 lipca do 17 sierpnia. Wybór padł tym razem na Rytrę. Miejscowość ta pięknie położona nad Popradem umożliwi wszystkim miły i przyjemny wypoczynek. Kierownictwo przygotowuje bliższe i dalsze wycieczki w Pieniny itd. Wygodne pomieszczenia, 5-razowe posiłki dziennie, kuchnia rytualna. Cena pobytu 75 zł. Zniżki kolejowe 75 proc. zapewnione. Zgłoszenia przyjmuje oraz informację udziela Sekretariat Związku, Wielopole 24, I. piętro, codz. od godz. 19.30—20.30. 9800kr

—oOo—

OLEUM PETRAE „GLIMAR”

nafta kosmetyczna, absolutnie bezwonna i szybko schnąca usuwa łupież pielęgnuje włosy.

Na jakim tle doszło do zajść w Chrzanowie?

(or) W procesie o zajścia chrzanowskie zeznawali wczoraj kierownicy ekspozytury Funduszu Pracy w Chrzanowie inż. Prinz i inż. O. polski.

Obaj świadkowie przedstawili sytuację, jaka była w Chrzanowie w przededniu zajść, mówiąc równocześnie o ilości bezrobotnych, korzystających wówczas z zasiłków.

Burmistrz Chrzanowa poseł Gdula podkreślił, że miasto prowadzi akcję pomocy bezrobotnym w szerokim zakresie, a większość robotników przeciwna była urządzaniu demonstracji i strajków, dążąc do ngodowej likwidacji konfliktów na rynku pracy.

Włamywacze w Urzędzie Gminnym

Do urzędu Gminnego w Borku Fałęckim włamali się nieznanymi sprawcy, którzy rozpruli kase: ogniotrwały i zabrali stamtąd kilkaset złotych w gotówce oraz książeczkę oszczędnościową 1000 zł. Na miejscu znaleziono ślady bosych stóp na uliczej ziemi.

Zwłoki robotnika wyłowiono z Wisły

(or) Na placu ćwiczebnym I Baonu Saperów Kolejowych - wodnych Dąbie - Kraków, na lewym brzegu Wisły zostały wyłowione zwłoki Jalocha Józefa (lat 24), robotnika, zamieszkałego przy ul. Prądnickiej 76. Dochodzenia w toku.

Dwa włamania kasowe — w jednym dniu

(or) Nocy onegdajszej włamali się niewykryci narazie sprawcy do kancelarii adw. Dr. Zygmunta Landaua przy ul. św. Jan 2 (dom „Feniks”) gdzie rozpruli kasę ogniotrwałą i skradli kwotę 2940 zł. w gotówce.

Ci sami sprawcy włamali się tej samej nocy do biura kawiarni „Feniks” i rozpruli również kasę ogniotrwałą, lecz niczego nie skradli, ponieważ gotówki w kasie nie było.

Czy Czechosłowacja weźmie udział w Olimpiadzie berlińskiej?

Praga (Centropress) — Komitet olimpijski w Berlinie wydał afisz propagandowy, który jest grubą prowokacją Czechosłowacji. Afisz ten przedstawia mapę państw, przez które przebiegać będzie sztafeta olimpijska z Olimpiu greckiego do Berlina przez Grecję, Bułgarię, Jugosławię, Węgry, Austrię i Czechosłowację. Na mapie tej granice Czechosłowacji nakreślone zostały tak, jakoby zachodnie kresy tego państwa należały do Niemiec. Afisz ten zamieszczony został w reprodukcji przez niektóre pisma czechosłowackie, a Czechosłowacki związek atletyczny uchwalił natychmiast, że dopóki przeszkoda ta nie zostanie usunięta, nie weźmie udziału w Olimpiadzie i nie zorganizuje sztafety na odcinku czechosłowackim, które to zadanie komitet olimpijski zwrócił temu powierzył. Równocześnie na afisz ten zwrócono uwagę czesko-słowackiego ministerstwa spraw wewnętrznych, które zarządziło konfiskatę afisza.

Sprawa ta odbiła się głośnie echem w prasie czechosłowackiej, która zgodnie domaga się odwołania udziału czechosłowackich związków sportowych i gimnastycznych w olimpiadzie berlińskiej, która, jak widać, nadużywana jest przez Niemców do propagandy rewizjonistycznej. Prasa czechosłowacka wskazuje na niebezpieczeństwo sztafety przez Czechosłowację. Z ogólnych nastrojów wnioskować można, że na prowincji urzędzone mogłyby być demonstracje przeciw udziałowi, zaś w okręgach niemieckich sztafeta olimpijska mogłaby się stać powodem niepożądanych manifestacji nacjonalistów niemieckich. Agencja Centropress informuje, że międzynarodowi czynniki interwenjować będą w Berlinie w sprawie wspomnianego afisza, zaś decydujące czynniki praktycznie rozpatrywać będą sprawę ewentualnego odwołania udziału w Olimpiadzie i urzędzenia sztafety przez Czechosłowację, co zdaniem prasy jest jeszcze o tyle koniecznym, że — jak oznajmił komitet olimpijski sztafecie towarzyszyć ma oddział samolotów niemieckich, o czym władze czechosłowackie dotychczas nie zostały zawiadomione. W czechosłowackich kołach sportowych i politycznych rozstrzygnięcie sprawy oczekiwane jest z wielkim napięciem.

—oOo—

SENSACYJNE PORAZKI ALLISONA.

W Norwijk rozpoczął się międzypaństwowy mecz tenisowy Stany Zjednoczone — Holandia. W pierwszym dniu Holender Timmer niespodziewanie pokonał Allisona 6:1 2:6 7:5. Panna Couquer pokonała Amerykankę Babcock 6:1 6:2.

Holenderskie mistrzostwa tenisowe, które ulcwny deszcz przerwał we wtorek, przyniosły we środę wielką niespodziankę. Holender Knottenbeet zwyciężył Amerykanina Allisona 6:1 1:6 6:0 4:5 6:4.

KRAUSER ZWYCIĘŻA JIM ROBERTA — GRABOWSKI WYJECHAŁ DO AMERYKI.

Jak donoszą z Londynu, olbrzym słaśki, Leon Grabowski, który pod pseudonimem Leona Ketchela przeszedł do ohozu zawodowych bokserów, opuścił ostatnio Anglię, udając się na okręcie „Queen Mary” do Ameryki.

Przed wyjazdem Grabowski znokautował angiłka Johny Rice w trzeciej rundzie. Pierwszym przeciwnikiem Grabowskiego w New Yorku będzie murzyn Leroy Haynes, niedawny zwycięzca Carnery. Przed wyjazdem Grabowski obecny był na walkach zapasniczych w Londynie, podczas których Max Krauser znany żydowski zapasnik ze Stanisławowa pokonał Kanadyjczyka Jim'a Roberta.

NOWY REKORD ŚWIATA W TYCZCE 443 mtr.

Na lekkoatletycznych zawodach w Princetown zawodnik Varoff z San Francisco ustanowił nowy rekord świata w skoku o tyczce wynikiem 443 cm. Poprzedni rekord należał do Keitha Browna i wynosił 439 cm.

MICHARD POKONAŁ SCHERENSA.

Wielką nagrodę Paryża w kategorii kolarzy sprinterów wygrał w grupie zawodowców były mistrz świata Francuz Michard, zwyciężając obecnego mistrza świata Belga Scherensa. 3) Gerardin (Fr.) W grupie amatorów 1) Avram (Francja) TOUR DE FRANCE.

1. etap Paryż — Lille (258 km.) wygrał 1) Egli (Szwajcarja) 7.03.18 godz. 2) Archambaud (Francja).

P. P. S. a wybory w Łodzi

(Korespondencja własna „Nowego Dziennika”)

Łódź, w lipcu.

Wybory do łódzkiej Rady miejskiej będą wewementem politycznym pierwszej wagi. Zgierz dał już wyraz pewnej przemianie politycznej, zachodzącej w kraju. Od Łodzi spodziewać się należy przypięcztowania tej nowej konfiguracji. Nie jest już tajemnicą dla nikogo, że nastąpiło pewne przełamanie rozroztu endecji i teraz następuje stopniowy odpływ. Jeśli nie można jeszcze rozciągnąć tego twierdzenia, z ostrożności, na cały kraj, to do Łodzi, ośrodka robotniczego, napewno się to odnosi. Na terenie naszego miasta rozegra się generalna batalja między socjalizmem a endecją. Walka będzie to bezwzględnie ostra, gdyż endecji będzie zależało na utrzymaniu dotychczasowego stanu posiadania, a socjaliści mając zaplecze w postaci dużej radykalizacji społeczeństwa, stale postępującej naprzód, oraz dobrze przygotowane podłoże po całym szeregu udanych akcji ekonomicznych w Łodzi, dążyć będą do odzyskania dawnych wpływów w masach robotniczych Łodzi. Spodziewać się należy obopólnego teroru i ubolewać należy z góry, że ze strony endeckiej skrupi się to na Żydach. Nie będzie to jednak antysemityzm ale... walka wyborcza.

Oceniając należycie polityczne znaczenie wyborów pierwsze P.P.S. zajęło już stanowisko. Przyznać należy, że stanowisko to jest niespodziewane i rewelacyjne.

Przy wyborach do Rady miejskiej Łodzi w r. 1934 wystąpiła P.P.S. wspólnie ze związkami klasowymi Bundem i z niemieckimi socjalistami. 1-szy maja w Łodzi w r. 1936, tak imponujący w rozmiarach i liczbie, szedł pod hasłem frontu ludowego, skupiającego wszystkie żywioły demokratyczne i t. zw. „antyfaszystowskie” (czytaj: antyendeckie i antysemackie).

Nic więc dziwnego, że wielkie wrażenie uczyniła decyzja P.P.S., wystawiająca listę „aryjską”, separującą w pierwszym rzędzie „Bund” a następnie niemieckich socjalistów, którym jednak miano dać parę miejsc w swojej liście. A priori oświadczone, że ta „judenfreni” lista P.P.S.-u obejmie również i klasowe związki zawodowe.

Wyrachowanie menterów socjalistycznych było jasne. Pod płaszczykiem stwierdzenia jak daleko sięgają wpływy PPS-u na ulicy robotniczej kryje się zwykły oportunizm. Aby zamknąć usta endekom, że PPS to partja żydowska, bo dowodem tego są przecież Żydzi na liście, usuwa

się Żydów i sądzi się, że tem samym sprawa jest w porządku. Teoria ta, co prawda, nie jest jeszcze wypróbowaną, ale już zgóry, na samą znajomość psychologii endeckiej można przewidzieć następstwa. Nikt nie zabroni endekom nazwać pepesowców i tak żydowskimi pachotkami czy wojtkami. Argument zaś, że jest to ze strony socjalistów trick wyborczy, że potem i tak bronieć będą Żydów, napewno przemówi do każdego, który i tak ma skłonności endekofilskie.

Podaliśmy już o wrażeniu, jakie to pociągnięcie PPS-u wywołało wśród członków klasowych związków zawodowych. Na zebraniu, odbytem w środę w sprawach zawodowych wbrew woli przewodniczącego przeforsowano dyskusję na temat wyborów. Wszyscy delegaci fabryczni dali wyraz konieczności wspólnego bloku wyborczego wszystkich narodowościowych partyj socjalistycznych. Szczególnie ostro występują opozycjoniści lewicowi. Do przyjęcia odpowiedniej rezolucji nie dopuścił przewodniczący, zamykając w podnieconej atmosferze zebranie. Sytuacja jest nawet trochę śmieszna. P.P.S. przykłada swoją listę jako listę „P.P.S. i związki zawodowe klasowe”. Do tych ostatnich należą Żydzi i Niemcy. Jeśli „Buud” i N. S. P. P. wystawią swoje listy, na kogo mają wtedy głosować ich członkowie związków zawodowych. Każdy przyczepi wtedy do swojej firmy „... i klasowe związki zawodowe”.

Przeciwnicy obecnej taktyki wyborczej PPS-u stawiają swe żądania ostro. Jeśli stanowisko O. K.R.-P.P.S. będzie nadal takie, grozić to może wtedy rozłamem i wystawieniem listy „Jedności robotniczej”, co już w zupełności nieszczyłoby szanse lewicy na odpowiednią reprezentację w przyszłej Radzie miejskiej i może mieć kolosalny wpływ na układ sił w tej Radzie.

Zupełnie obiektywnie stwierdzić należy, że oportunizm wielokrotnie dotkliwie zaszkodził socjalizmowi, a i teraz w Łodzi idą po tej samej linii.

Faktem jest, że rozpoczyna się w Łodzi bardzo ciekawy okres ożywionej akcji politycznej. Rozwój tego procesu może mieć następstwa brzemienne we skutki. Podobne konflikty zachodzą we wszystkich ugrupowaniach politycznych. Wre już prawie wszędzie akcja zakulisowa. Tworzą się projekty, przymierzają, bloki. Aparat wyborczy jest w pełni rozwoju.

L. G.

WIELKĄ NAGRODĘ MOTOCYKLOWĄ EUROPY.

wygrał Anglik Guthrie (Norton).

WYNIKI MITROPACOUPI.

W zawodach o puchar Mitropacoup uzyskano następujące wyniki:

W Wiedniu, Austria — Slavia 3:2. Vienna — Ambrosiana 2:0.

W Prościejowie: Ujpest — Prościejów 1:0.

W Pradze: Sparta — Roma 3:0.

NOWY AUTOMOBILOWY REKORD ŚWIATOWY.

W Bonneville (Utah) kpt. Eyston ustanowił nowy rekord światowy w jeździe godzinnej, uzyskując wynik 162,50 mil.

Dotychczasowy rekord w tej klasie należał również do Eystona i wynosił 159,30 mil.

WALASIEWICZÓWNA WAJSÓWNA I KWAŚNIEWSKA STARTUJĄ W NIEMCZECH.

Polski Zw. L. A. zawiadomił Niemiecki Związek L. A. że na zawody w Wuppertalu 19 sierpnia rb. przybędą trzy najlepsze polskie lekkoatletki: Walasiewiczówna, Wajsówna i Kwaśniewska.

Wzajemnie zato Niemiecki Zw. L. A. zgodził się przysłać na zawody 22—23 sierpnia w Warszawie trzy swoje najlepsze zawodniczki Krauss, Maurmayer i Gelius.

LEKKOATLETYCZNA REPREZENTACJA OLIMPIJSKA POLSKI JUŻ USTALONA.

Skład olimpijskiej drużyny lekkoatletycznej został już ustalony i wygląda następująco: 400 m.: Biniakowski, 800 i 1500 m.: Kucharski, 5 i 10 km.: Noji, maraton: Fiałka i Gancarz; chód 50 km.: Bierogowej, skok wzwyż: Pławczyk Hofman, trój skok: Luckhaus i Hofman, tyczka: Sznajder, oszczep: Lokajski, Turczyk, dziesięciobój: Pławczyk, 100 m. pań: Walasiewiczówna, dysk pań: Wajsówna, oszczep pań: Kwaśniewska.

TROCHE HUMORU

Z ostatnich „Szpilek”

ZA RZĄDÓW PREMIERA SKŁADKOWSKIEGO MÓWIA ŻE...

Zapowiedziana zmiana na stanowisku ministra spraw wewnętrznych pozostaje w ścisłym związku z porannymi inspekcjami premiera. Gen. Składkowski przybył pewnego dnia o godzinie 8-mej do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i nie zastał ministra na posterunku.

W związku z szeregiem niespodziewanych inspekcji, dokonanych w ostatnich czasach przez Pana premiera, a zwłaszcza w związku z ostatnią inspekcją w Urzędzie Miar: B R A K U M I A R U.

Tamże znajdujemy Bajkę o Krokodylu miłości (Agniwcewa):

Za setką gór krokodyl żył,

Błękitną wodę Nilu pił

I w Nilu pluska się dowoli.

Przyszła pewnego dnia nad Nil

Dziewczyna — czarna, piękna Molly.

„Upał tak — mówi — rozgrzał świat,

Miło odświeżyć się pochłustać...”

Krokodyl widzi dziewczę rad:

Bardzo przypadła mu do gustu.

Podpłynął bliżej. Hop i zjadł.

Zjadł, westchnął: „Życie mi umiła

Molly ma śliczna, ma niewinna!...”

Albowiem miłość krokodyla

Jest jakaś inna...

Sed Tamen.

Adwokat pod zarzutem obrazy rządu

Proces adw. Hofmokl-Ostrowskiego

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 11. 7. (Sin). Przed sądem grodzkim w Warszawie stanął dzisiaj znany adwokat Zygmunt Hofmokl-Ostrowski (starszy), oskarżony tym razem o obrazę rządu. Według aktu oskarżenia, adwokat dopuścił się tej obrazy, wygłaszając przemówienie jako obrońca w toku procesu wytoczonego przez senatora Sieroszewskiego przeciwko redaktorowi pisma „Prosto z Mostu” Piaseckiemu, który oskarżony był o umieszczenie złośliwego fotomontażu, przedstawiającego Sieroszewskiego w mundurze z czasów carskich. Jak wiadomo, Sieroszewski na jednym z posiedzeń Senatu wystąpił w obronie Berezy Kartuzkiej.

Senator Sieroszewski w tym procesie nie występował, a zastąpił go adwokat Wasserberger, który zaznaczył, że osobiście nie jest zwolennikiem Berezy Kartuzkiej, ale mógł nim być senator Sieroszewski, jako żołnierz Marszałka Piłsudskiego i jeżeli uważał za konieczne poruszenie tej kwestji w Senacie, musiał uznać za dobre to, co zarządził bohater narodowy Polski.

Po tem oświadczeniu zabrał głos obrońca Piaseckiego, adwokat Hofmokl-Ostrowski, który zaznaczył, że uważa za rzecz niedopuszczalną, aby sprawę Berezy Kartuzkiej łączyć z imieniem Marszałka Piłsudskiego, albowiem Berezę mógł wymyśleć tylko tchórz.

Te słowa a raczej słowo „tchórz” zostało zaprotokolowane i adw. Ostrowskiemu wytoczono dochodzenie karne a przed dwoma tygodniami osadzono go w więzieniu i za to odpowiada dziś przed sądem.

Adwokata Hofmokla - Ostrowskiego broni jego brat i syn, przewodniczący sędzia Krasnodębski a oskarża prokurator Żeleński.

Przed przystąpieniem do przewodu sądowego, adwokat Hofmokl - Ostrowski prosi o dopuszczenie dowodu ze świadków adwokatów Rosego, Potoka i redaktora Piaseckiego, którzy przedstawiają sądowi dokładne tło ówczesnego incydentu między nim a adwokatem Wasserbergerem. Wobec tego, że prokurator nie sprzeciwił się, sąd postanowił wysłuchać tych świadków, poczem oskarżony złożył wyczerpujące wyjaśnienie.

Oskarżony zaznaczył, że w sprawie Sieroszewski - Piasecki strona przeciwna nadużywała autorytetu Marszałka Piłsudskiego. Tendencją było wywarcie nacisku na sąd w sprawie drobnej wprost blahej o jakąś karykaturę. Wobec nadużywania imienia Marszałka Piłsudskiego oskarżony oświadcza, że miał podstawy do protestowania przeciwko temu jako żołnierz z 1920 roku i jako ten, który w 1926 roku w czasie przewrotu majowego oddał się do dyspozycji Marszałka Piłsudskiego.

Następnie oskarżony omawia długo i szeroko, poddając analizie słowo „tchórz” i zaznaczając, że jest to wprawdzie słowo obraźliwe, nie jest komplementem, ale postępowanie tchórzliwe u pewnych osób, a szczególnie zajmujących się polityką, może być podyktowane rozumem politycznym, a czasem nawet patriotyzmem. Najlepszym tego przykładem jest minister angielski Eden, którego Lloyd George w związku ze stanowiskiem zajętem w sprawie Abisynji nazwał tchórzem, a Eden wcale się nie obraził, gdyż działał w interesie państwa, jako rozważny polityk.

Akt oskarżenia nie podaje, który rząd został przez oskarżonego obrażony. W akcie oskarżenia prokurator nie podał składu rządu, którego oskarżony obraził, a rząd ten musi być w akcie oskarżenia wskazany. Bo jeżeli za obrazę każdego byłego rządu należy ścigać, to w takim razie prokurator musiałby wytoczyć szereg spraw karnych za obrazę wszystkich rządów przedmajowych, a w szczególności rządu Witosa, który po przewrocie majowym był obdarzany różnymi

epitetami.

Dlaczego prokurator nie pociągnął do odpowiedzialności z artykułu 127 k. k., z którego on jest dzisiaj oskarżony, tych wszystkich, którzy atakują byłego ministra Michałowskiego. W tym miejscu oskarżony cytuje artykuły prasy z 3 lipca, gdzie pod adresem byłego ministra Michałowskiego wytacza się ciężkie zarzuty. Zdaniem oskarżonego, rząd dymisjonowany nie jest więcej rządem. Nie może odpowiadać oskarżony za obrazę rządu premiera Kozłowskiego, za czasów którego powstała Bereza Kartuzka.

Mówiąc w procesie Sieroszewski - Piasecki o tchórze oświadcza oskarżony adwokat, że miał na myśli tego, który wymyślił Berezę, tj. jakąś nieznaną mu osobę z wydziału bezpieczeństwa ministerstwa spraw wewnętrznych, która była projektodawcą Berezy.

Po przerwie oskarżony adwokat kontynuuje swoje przemówienie, twierdząc, że został zmuszony do reakcji przez adwokata Wasserbergera, który nie był wobec niego uprzejmy i osobiście go atakował. Oskarżony zaznacza, że w czasie procesu odwoławczego Sieroszewski - Piasecki ze strony sądu był okazany daleko idący liberalizm.

Po tych wyjaśnieniach oskarżonego, przystąpiono do badania świadków. Jako pierwszy ze znawał sędzia Sejgajło, który był referentem w procesie w sądzie odwoławczym w sprawie Sieroszewski - Piasecki.

Świadek zaznaczył, że w czasie przemówienia adwokata Ostrowskiego, adwokat Wasserberger przerwał prosząc o zaprotokolowanie inkryminowanych słów Ostrowskiego. Świadek nie może dziś ustalić, czy Ostrowski mówiąc o Berezie i tchórze, powiedział „ustalić” czy „zarządzić”. Ma wrażenie, że protokół najlepiej odda treść tego incydentu, tembardziej, że żądano wciągnięcia tych słów do protokołu. Stwierdza z całą stanowczością, że adwokat Wasserberger przerwał Ostrowskiemu, poczem ten kontynuował swoje przemówienie od słów „a Marszałek Piłsudski tchórzem nie był”. Czy była użyta liczba pojedyncza czy mnoga, świadek nie pamięta. Świadek uważa, że słowa adwokata Ostrowskiego były bezpośrednią reakcją na słowa adwokata Wasserbergera.

Następnie przesłuchano aplikanta Ścigalskiego, który zaznaczył, że ma wrażenie, iż Ostrowski mówił, że tchórz mógł zarządzić Berezę. Nie przypomina sobie napewno, gdyż wpisał do protokołu.

Skolci zeznają wezwary jako świadek adwokat Wasserberger, który w procesie Sieroszewski - Piasecki występował jako rzecznik Sieroszewskiego.

Na pytanie sądu i obrony świadek nie potrafi dziś obszernie określić słów jakie wtedy zostały użyte gdyż nie pamięta, przypomina sobie tylko, że adwokat powiedział „chwała Bogu, że kawaler Virtuti Militari potępia Berzę” na to świadek odpowiedział „jeszcze nie chwała Bogu, bo nie wiemy co dalej powie”. Czy była użyta forma w liczbie pojedynczej czy mnogiej nie może ustalić.

Po rozprawie nie mówiono o ewentualnej sprawie karnej, świadek był przekonany, że obojdzicie się bez procesu, tembardziej, że adwokat Ostrowski powiedział „Marszałek Piłsudski tchórzem nie był” i ten świadek uznał sprawę za zlikwidowaną.

Następnie wysłuchano świadków odwoławczych, którzy stwierdzili, że sens użytych słów był taki, „pomysł Berezy Kartuzkiej nie mógł pochodzić od Marsz. Piłsudskiego, gdyż Marszałek Piłsudski tchórzem nie był”.

Następnie zeznawał redaktor Piasecki, który zaznaczył, że wymówił się z obrońcą swoim, adwokatem Ostrowskim, aby sprawozdanie z procesu nie było podane do gazet, a to dlatego, aby nie jątrzyć opinii publicznej.

W czasie badania tego świadka doszło do scy-

Paszporty dla emigrantów z Niemiec

Warszawa, 11. 7. Sin. Rząd polski przystąpił w Genewie do konwencji normującej sprawę emigracji politycznej z Niemiec. Najważniejsze postanowienia konwencji są następujące: emigranci polityczni z Niemiec otrzymują odrębne paszporty ważne na jeden rok.

Paszporty upoważniają do wyjazdu do kraju objętego konwencją i powrotu do tego kraju, który paszport wystawił.

Każdy emigrant może być wysiedlony z kraju, o ile zagraża spokojowi publicznemu.

Wysiedlenie emigranta politycznego do Niemiec nie może nastąpić bez uprzedniego uprzedzenia go w pewnym oznaczonym terminie.

—o—

Zmiany na stanowiskach województw

Warszawa, 11. 7. Sin. Pan Prezydent R. P. podpisał już nominację adwokata Biłyka z Łodzi na wojewodę tarnopolskiego.

W najbliższych dniach oczekiwane są dalsze zmiany na stanowiskach wojewodów.

Były wojewoda krakowski i były minister p. Raczkiewicz po powrocie z urlopu otrzymać ma stanowisko wojewody w jednym z województw.

Były dyrektor kancelarii cywilnej Pana Prezydenta R. P. Dr. Świeżawski przechodzi do służby dyplomatycznej i w tych dniach ma nastąpić nominacja.

Min. Beck w Gdańsku

Warszawa, 11. 7. (Sin.) P. minister spraw zagranicznych pułkownik Beck wyjechał na kilkudniowy pobyt nad polskie morze, gdzie uprawiać będzie sport żeglarski na wybrzeżu polskim.

W przejeździe przez Gdańsk p. minister zatrzymał się w piątek w Gdańsku, odwiedził ministra pełnomocnego R. P. p. Pappę i odbył z nim dłuższą konferencję, poczem wyjechał do Gdyni.

—o—

Wycieczka polska w Bukareszcie

Bukareszt, 11. 7. PAT. Z Bułgarii do Bukaresztu przybyła reprezentacyjna wycieczka średnich szkół polskich. Na dworcu witał ją przedstawiciele poselstwa R. P., rumuńskiego ministerstwa oświaty, miasta i młodzieży rumuńskiej. Program pierwszego dnia pobytu w Bukareszcie wypełniło uroczyste złożenie wienca, obiad wydany przez ministra oświaty, a wieczorem przyjęcie w poselstwie R. P. z udziałem sekretarza generalnego min. oświaty, władz i przedstawicieli rumuńskiej młodzieży szkolnej.

—o—

Bombiarze apelują

Warszawa, 11. 7. (Sin). Do Sądu Apelacyjnego w Warszawie wpłynęła sprawa karne przeciwko 14 bombiarzom łódzkim, członkom O. N. R., skazanym wyrokiem Sądu Okręgowego na różne kary za rzucanie bomb w Łodzi. Rozprawa przed Sądem Apelacyjnym odbędzie się we wrześniu br.

sji między prokuratorem a obroną, która za rzeka prokuratorowi, że się deuteruje.

Na tem zakończono badanie świadków, poczem prokurator przedłożył sądowi 8 aktów sądowych, dotyczących spraw karnych adwokata Ostrowskiego, które to sprawy zostały umorzone amnestją. Prokurator wnosi o załączenie tych aktów do obecnej rozprawy. Obrona zwalcza żądanie prokuratora, zwracając uwagę, że na pytanie skierowane przez sąd do ministerstwa sprawiedliwości nadeszła odpowiedź, że Ostrowski dotąd karany nie by. Wobec tego niema potrzeby załączenia tych aktów sądowi. Mimo to sąd postanowił akta te dołączyć.

Wobec spóźnionej pory sąd odroczył przemówienia końcowe i ogłoszenie wyroku do poniedziałku.

Wniosek obrony o zwolnienie adwokata z więzienia, który przebywa tam od dwóch tygodni, sąd odrzucił.

Odpowiedzi redakcji

Z. M. List odchodzi równocześnie pocztą.

Skutki ataku arabskiego na kolumnę aut

Jerozolima, 11. 7. ŻAT. Żyd, który zginął w piątek podczas napadu terrorystów na karawanę autobusów w pobliżu Nur El Szamsz, nazywa się Hirsch Beer Weldinger i był rodem z Rosji.

Wśród pięciu rannych znajduje się jeden ciężko ranny, a mianowicie 30-letni Żyd rosyjski Maks Gormen. Pozostali zaś pasażerowie oraz dwaj żołnierze angielscy są lżej ranni.

W walce, jaka się rozwinęła podczas napadu, czterech Arabów zostało zabitych. Po stronie

arabskiej jest prawdopodobnie większa liczba rannych. Liczby jednak nie można ustalić, gdyż Arabowie uciekając, zabierają rannych.

Ten sam kowój wojskowy był po raz drugi atakowany.

W okolicach Dżenin zaatakowano również inny patrol wojskowy, idący w kierunku północnym. W ludziach ofiar nie było.

Zabity Hirsch Beer Weldinger jest 43 ofiarą żydowską teroru arabskiego w Palestynie.

Bilans „Feniksa“ w Polsce -- zestawiony Straty wynoszą 5 milj. 145 tys. złotych

Warszawa, 11. 7. PAT. W dn. 10 bm. odbyła się w Państwowym Urzędzie Kontroli Ubezpieczeń konferencja w sprawie tow. ubezpieczeń na życie „Phoenix”. W konferencji wzięli udział przedstawiciele Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń z dyr. Fabierkiewiczem na czele, kurator masy majątkowej dyr. Pawłowski oraz mężowie zaufania i ich zastępcy, mianowani przez ministra skarbu. Kurator przedłożył na konferencji bilans głównego przedsiębiorstwa tow. „Phoenix” na Polskę na dz. 31 grudnia 1935, który w najbliższych dniach będzie opublikowany. Bilans ten, zamykający się po stronie aktywów i pasywów sumą zł. 35,449.443 wykazuje stratę bilansową, wynoszącą

cał. zł. 5,145.739.

W aktywach figuruje pretensja w kwocie zł. 4,372.373 do centrali towarzystwa w Wiedniu. Wobec bardzo ostrożnego wyceniania aktywów, nie należy się liczyć z możliwością dalszego zwiększenia strat.

Na wspomnianej konferencji dyr. Fabierkiewicz oświadczył, że cyfry bilansowe dają już podstawę do konkretnych posunięć co do ostającego uregulowania sprawy portfela „Phoenixa” w Polsce. O dalszych krokach w tej sprawie osoby zainteresowane oraz opinia publiczna zostaną w swoim czasie poinformowane.

Ulgi podatkowe dla ludności wiejskiej

Warszawa, 11. 7. PAT. Zmierzając do ograniczenia wysprzedawania przez rolników zboża w okresie zbliżających się żniw na pokrycie płatności rolniczych, ministerstwo skarbu wprowadziło w okresie od dn. 15 lipca do 15 października br. następujące ograniczenia w egzekucji należności podatkowych:

1) W stosunku do właścicieli gospodarstw wiejskich, dla których wymiar podatku gruntowego za r. 1936 nie przekracza kwoty 60 zł., wstrzymane zostaną wszelkie czynności egzekucyjne.

2) W stosunku do właścicieli gospodarstw rolnych, dla których wymiar podatku gruntowego za r. 1936 przekracza 60 zł., mogą być przez urzędy wysyłane w tym okresie jedynie upomnienia oraz dokonywane zajęcia ruchomości, nie wyłączając nadwyżek ziemiopłodów i inwentarza

(z wyjątkiem żyta i pszenicy, przeznaczonych pod zastaw rejestrowy dla kredytu zbożowego) oraz zajęcia wierzytelności. Dalsze czynności egzekucyjne będą mogły być wykonywane dopiero po dniu 15 października br.

Zarządzenia powyższe dotyczą również wszelkich innych należności tak państwowych jak i zgłoszonych przez innych wierzycieli (samorząd, ubezpieczalnie społeczne itd.) u właścicieli gospodarstw wiejskich.

Warszawa, 11. 7. PAT. Ministerstwo skarbu wydało okólnik wyjaśniający, iż w r. b. przy udzielaniu przez instytucje kredytowe pożyczek pod rejestrowy zastaw rolniczy, nie będą dokonywane żadne potrącenia z jakiegokolwiek bądź tytułu (a więc również i z tytułu państw. podatku gruntowego) z wyjątkiem zaległych rat tych kredytów.

Anglja otrzyma całkowicie nową marynarkę wojenną

Londyn, 11. 7. PAT. Sir Samuel Hoare, przemawiając w Southampton, oświadczył, że W. Brytania będzie miała niemal całkowicie nową marynarkę wojenną, a wówczas będzie dość silna, aby wykonać swe zadania we wszelkich okolicznościach. Hoare oświadczył, że Anglja tak długo zwlekała z rekonstrukcją floty, że obecnie musi ją budować niemal

na nowo. Olbrzymie zagrożenie ze strony lotnictwa uczyniło z Anglii, która korzystała dotychczas z największego bezpieczeństwa jako wyspa, najbardziej narażony kraj w Europie. Hoare zapowiedział, że Anglja w najbliższym czasie dogoni w sensie rozwoju lotnictwa najpotężniejsze mocarstwa.

Zaniepokojenie na francuskim rynku walutowym

Warszawa, 11. 7. PAT. Na dzisiejszych giełdach walutowych — po raz pierwszy od dłuższego okresu czasu — wystąpiła poważna zwyżka funta angielskiego, dolara i belgi, a więc tych trzech walut, które w okresie paniki walutowej na rynku francuskim cieszyły się największym popytem. Na giełdzie paryskiej zwyżkował jednocześnie Zurych i

Amsterdam. Fakt powszechnie mocnej tendencji wszystkich walut w stosunku do franka francuskiego dowodzi ponownego zaniepokojenia na francuskim rynku walutowym. Spadek franka francuskiego w stosunku do funta angielskiego poważnie intryguje sfery finansowe City londyńskiej. Zarysowały się w tej chwili dwie odmienne opinie, tu-

Dochody rządu palestyńskiego zmalały

Londyn, 11. 7. (ŻAT) Prasa londyńska donosi z Jerozolimy, że naskutek pogorszenia się sytuacji finansowej rządu palestyńskiego w związku z ostatnimi rozruchami należy się spodziewać restrykcji budżetowych w zakresie szkolnictwa, opieki i robót publicznych.

Amb. Łukasiewicz u prez. Lebruna

Paryż, 11. 7. PAT. Prezydent Lebrun przyjął dziś na audjencji ambasadora R. P. Łukasiewicza, który mu wręczył listy uwierzytelniające w obecności ministra spraw zagr. Yvon Delbosa. Prezydent Lebrun i amb. Łukasiewicz wymienili przemówienia w których podkreślili trwałość sojuszu polsko-francuskiego.

Należytość za dostarczoną krew

Warszawa, 11. 7. (Sin). Do jednego ze sądów grodzkich w Warszawie wpłynęła niezwykła skarga o należytość z tytułu dostarczonej krwi dla transfuzji. Pielęgniarka szpitala, Ostrowska zaskarżyła jedną ze swoich byłych pacjentek, której dostarczyła pewną ilość krwi dla transfuzji, przyczem umówione było, że otrzymać ma za dostarczoną krew 200 zł. Tymczasem Ostrowska otrzymała tylko 50 zł., a resztę wyostać nie mogła. Wobec tego wystąpiła ze skargą sądową.

Proces przeciw lekarzowi

Warszawa, 11. 7. (Sin). W warszawskim sądzie cywilnym toczy się sprawa przeciwko lekarzowi szpitala żydowskiego na Czystem Drowi Sz., którego były pacjent niejaki Jan Orzechowski zaskarżył, żądając 46.000 zł. Suma ta ma stanowić odszkodowanie dla oskarżonego za wadliwie przeprowadzoną operację. Z analogiczną skargą pacjent ten wystąpił przeciwko magistratowi warszawskiemu, który administruje szpitalem na Czystem.

Jest to jeden z licznych procesów, które ostatnio toczą się w Warszawie przeciwko lekarzom.

Grad zniszczył zbiory

Buczacz, 11. 7. PAT. Nad południową połacią powiatu buczackiego szalała niezwykle silna burza połączona z huraganem i dużym gęstym gradem, który zniszczył doszczętnie wszystkie zbiory. Pięknie zapowiadające się zboża przepadły, posiekane wprost na sieczkę i nie dadzą się użyć nawet na spólkę. — Straty są znaczne.

Ogień strawił 20 budynków

Poznań, 11. 7. PAT. Wczoraj wybuchł groźny pożar w Działoszynie w pow. wieluńskim. Ogień strawił 20 budynków, pozbawiając kilkanaście rodzin dachu nad głową. Na miejsce pożaru udali się przedstawiciele władz sądowych, celem ustalenia przyczyny pożaru.

Komunikacja Leningrad-Havre

Moskwa, 11. 7. PAT. Otwarto regularną komunikację morską Leningrad - Havre. Statki francuskie będą utrzymywały komunikację pasażerską i towarową pomiędzy temi dwoma portami.

maczące powody osłabienia franka.

Według jednej z nich, osłabienie to przypisać należy wielkiej nerwowości, panującej we francuskich kołach finansowych, co do rezultatów ostatnio rozpisanej pożyczki wewnętrznej. Podkreślają, że francuski minister finansów dał faktycznie do zrozumienia, że niepowodzenie emisji uzna za upoważnienie do chwycenia się najdrastyczniejszych środków w dziedzinie gospodarczo-finansowej, jak niektórzy przypuszczają — z dewaluacją włącznie.

Zdaniem wyznawców drugiego poglądu, osłabienie franka przypisać należy motywom natury technicznej, a przede wszystkim zromiała rezerwę francuskich finansistów przed okresem świąt.

Porozumienie Austrii z Trzecią Rzeszą faktem dokonany

Berlin. 11. 7. (R) O godz. 21 wygłosił min. propagandy Goebbels przez radio oświadczenie mające charakter urzędowy o porozumieniu i układzie zawartym między Trzecią Rzeszą a Austrią. Komunikat zawiera m. in. ustęp, stwierdzający że Trzecia Rzesza

uznaje suwerenność Austrii.

O tej samej godzinie ogłosił kanclerz Schuschnigg przez radio wiedeńskie podobny komunikat o porozumieniu zawartym między Austrią a Trzecią Rzeszą.

Co mówi organ Schuschnigga

Wiedeń, 11. 7. PAT. Półurzędowa „Neuzeit-Weltblatt”, stojąca blisko kanclerza Schuschnigga, ogłasza artykuł, który należy uważać za inspirowany. Na wstępie artykułu zaznaczono, że normalizacja stosunków między Niemcami i Austrią nie powinna dla nikogo stanowić niespodzianki. Podkreśla się dalej, że stanowisko austriackie w tej sprawie nie uległo żadnej zmianie od czasu kiedy sformułował je kanclerz Schuschnigg na pamiętnym wielkim zgromadzeniu frontu ojczyźnianego, oświadczając, że *podstawą polityki austriackiej są pakti rzymskie*. Jednakże — Austrii zależy na tem — mówił wówczas kanclerz — aby z Trzecią Rzeszą żyć w dobrych i normalnych stosunkach. Austrija pochłania się do kultury niemieckiej i nie ma zamiaru budować żadnego muru. O tem, czego Austrija żąda, wie cały świat, a mianowicie pozostawiania niezależności Austrii i wiary w jej przyszłość.

Te oświadczenia kanclerza Schuschnigga — pisze gazeta — należy uważać za podstawę do normalizacji stosunków między dwoma niemieckimi państwami Europy Środkowej. Austrija w ostatnich czasach czyniła wysiłki dla podkreślenia wspólnoty kulturalnej przez wysłanie delegacji do Niemiec z okazji jubileuszu uniwersytetu heidelberskiego, przez zniesienie zakazu startu dla austriackich sportowców w Niemczech, a ponadto wszędzie, gdzie tylko to jest możliwe, stara się usuwać wszelkiego rodzaju tarcia. Należy się spodziewać, że całkowita normalizacja stosunków będzie przez całe społeczeństwo austriackie powitana z największą radością. W razie dojścia normalizacji do skutku, nie będzie to bez wpływu na politykę pokojową rządu austriackiego, jak to już niejednokrotnie kanclerz bardzo silnie podkreślał.

Wypadki poprzedzające porozumienie

Paryż. 11. 7. PAT. Zainteresowanie sfer politycznych w dziedzinie zagranicznej skupia się wokół zagadnienia zapowiedzianej na czas najbliższy normalizacji stosunków austriacko-niemieckich. Sprawa ta budzi poważne zaniepokojenie w kołach politycznych, które upatrują w tem dowód zbliżenia włosko-niemieckiego i zadają sobie pytanie, jakie korzyści otrzymali Niemcy wzamian za ustępstwo na rzecz Austrii.

„Oeuvre” twierdzi, że początku porozumienia austriacko-niemieckiego należy szukać w ostatniej rozmowie kanclerza Schuschnigga z Mussolinim, który, rezygnując z nakłaniania Austrii do restauracji Habsburgów, zalecił w końcu Schuschniggowi, aby przystąpił do normalizacji stosunków austriacko-niemieckich. Rząd niemiecki zajął początkowo niechętnie stanowisko wobec żądań Austrii. Przed tygodniem jednak von Papen nagle oznajmił, iż Rzesza zgadza się na wysunięte przez kanclerza Schuschnigga warunki. Nowy układ nastąpić ma przed 24 lipca i polegać będzie na wymianie komunikatów oraz na podpisaniu układu prasowego i układu ekonomicznego, w myśl których Niemcy zakupią wszystkie zapasy drzewa

austriackiego, podczas gdy Austrija zobowiąże się do zakupu węgla niemieckiego.

Dziennik twierdzi, że Włochy są obecnie o wiele bardziej zaangażowane w Abisynji, niż by to można przypuszczać, i dlatego potrzebne jest im poparcie Niemiec, celem wywierania nacisku na Anglię lub Francję. W przyjaźni włosko-niemieckiej — zdaniem „L'Oeuvre” — nie brak lekkich zgrzytów. Wyrazem tego było nagłe opuszczenie Berlina przez hrabinę Ciano, której polecił to Musso lini na skutek obaw, jakie wzbudziła w Rzymie podróż min. Schachta na Balkany. Berlin miał pozatem odrzucić podobno propozycje włoskie, aby przed odpowiedzią Rzymu na zaproszenie do wzięcia udziału w konferencji brukselskiej określono tekst odpowiedzi na kwestjonariusz brytyjski, co nie oznacza, aby Rzesza odrzucała zasadę wspólnego frontu włosko-niemieckiego.

Wiadomości te w części dotyczącej stosunków włosko-niemieckich, potwierdza częściowo rzymski korespondent „Matin'a”, który twierdzi, iż dotychczasowe kontrakty między Rzymem a Berlinem, celem wytworzenia linii wspólnego postępowania, nie dały dostatecznie konkretnych wyników.

Delegacja włosciańska u gen. Rydza - Smigłego?

Warszawa. 11. 7. (Sin.) Jak zwykle w okresie letnim, będącym okresem zamarcia życia politycznego, tak i obecnie zaczyna roić się od najrozmaitszych plotek, których prawdziwości oczywiście stwierdzić nie można. M. in. obiega Warszawę wiadomość, że do Generaln. Inspektora Sił Zbrojnych zgłosiła się ostatnio delegacja włosciańska spośród tych, którzy uczestniczyli w manifestacji w Nowo Sielcach i że delegacja ta zapytała się gen. Rydza-Smigłego, jak ustosunkowuje się do wręczonych mu uchwał wiecowych i w jaki sposób zamierza na nie reagować.

Rozporządzenie w sprawie FON

Warszawa, 11. 7. PAT. „Dziennik Ustaw” z dnia dzisiejszego zamieszcza rozporządzenie ministra spraw wojskowych w sprawie wykonywa-

nia dekretu prezydenta Rzeczypospolitej o Funduszu Obrony Narodowej. Na podstawie tego rozporządzenia Funduszem Obrony Narodowej administruje minister spraw wojskowych przy pomocy wyznaczonych przez siebie organów wojskowych.

Na rzecz Funduszu Obrony Narodowej będą zaliczane wszystkie wpływy oraz wszystkie dochody, uzyskane z administrowania tym funduszem. Plan użycia Funduszu Obrony Nar. ustala minister spraw wojskowych na podstawie dyrektyw generalnego inspektora sił zbrojnych. Z Funduszu Obrony Nar. można dokonywać wydatków wyłącznie na zwiększenie zasobów i inwestycje w zakresie obrony państwa, zgodnie z ustalonym planem jego użycia. Nie może on być natomiast użyty na pokrycie wydatków objętych budżetem wojska.

—oO—

Zastępca p. Byrki

Warszawa. 11. 7. PAT. Na miejsce p. Władysława Byrki, który objął stanowisko prezesa Banku Polskiego, p. minister przemysłu i handlu, Antoni Roman w porozumieniu z p. premierem mianował prezesem komisji do zbadania gospodarki przedsiębiorstw państwowych, b. ministra p. Antoniego Olszewskiego.

Makabryczne odkrycie

Poznań. 11. 7. PAT. Niezwykle makabrycznego odkrycia dokonali zniwiarze zajęci na polach pod Poznaniem pomiędzy drogą dębińską a Dolną Wildą. Znaleźli oni w życie trupa mężczyzny, ubranego w sportowy strój treningowy, zupełnie stoczonego przez robaki. Twarz tworzyła jedną czarną spuchniętą masę. Obok zwłok leżał karabin wojskowy. Wedle wszelkiego prawdopodobieństwa zmarły, którego nie zdołano dotychczas zidentyfikować, został zamordowany. Policja wszczęła energiczne kroki, celem wyświeślenia tajemnicy śmierci nieznanego.

wania kupca japońskiego Kayau, dowódca desantu japońskiego admirał Kondo oświadczył, że władze chińskie nie mogą zapewnić bezpieczeństwa życia i mienia Japończyków, przebywających na terytorjum Chin, ale zapewni je desant japoński. Japoński krążownik „Izumo”, który miał powrócić na Formozę, pozostaje w Szanghaju.

Pekin. 11. 7. PAT. Z różnych źródeł nadchodzą sprzeczne wiadomości o nowym zażądaniu japońsko-chińskim. Według najbardziej wiarogodnej relacji, załoga krążownika japońskiego, który stoi na kotwicy przy ujściu rzeki Pai-ho w ubiegły czwartek starła się z oddziałami wojsk chińskich pod Tag-ku. W piątek marynarze japońscy usiłowali wejść do koszar chińskich. Żołnierze chińscy dali kilka strzałów na postrach, nikogo nie raniąc,

Kara więzienia za dowcipy

Wiedeń, 11. 7. (W). Niemiecka prasa emigracyjna informuje, że w ostatnich czasach mnożą się w Niemczech, szczególnie w prowincjach zachodnich, procesy o rozpowszechnianie dowcipów politycznych. W Gelsenkirchen rozpatrywano kilka takich procesów. — W jednym z nich robotnik Henryk Koth został skazany na pół roku więzienia za napisanie na murze dowcipu politycznego. — W tymże sądzie skaza-

no dwóch robotników na 10 miesięcy więzienia również za napisanie kredą dowcipów politycznych na murze kamienicy. Wreszcie w trzeciej sprawie zapadł wyrok, skazujący na 18 miesięcy więzienia za opowiadanie anegdot i dowcipów politycznych. W motywach tych wyroków trybunał sądzący podkreślił, że ci, co opowiadają dowcipy polityczne należą do najbardziej niebezpiecznych wrogów państwa.

Napreżenie chińsko - japońskie

Szanghaj. 11. 7. PAT. Wczoraj nieznanymi sprawcy zamordowali, wystrzałami z rewolweru kupca japońskiego Kayau. Japońskie władze wojskowe urządziły tytułem represji

pole ćwiczeń w dzielnicy Hongkiu. Konsul generalny Japonii złożył energiczny protest na ręce mera Szanghaju.

Szanghaj. 11. 7. PAT. Naskutek zamordo-

Kronika krakowska

DYZURY LEKARZY I APTEK:

Dziś mają dyżur dzienny lekarze: Dr Kepler, Wiktor, Kalwaryjska 3, tel. 139-75. Dr Rosenbaum Barbara, J. Falata 11, tel. 100-67. Dr Haberfeld Erwin, Rakowicka 5, tel. 170-72. Dr Owczyński Tadeusz, Lubiaz 34, tel. 158-26.

Dyżur nocny: Dr Landau Zygmunt, Gertrudy 2, tel. 112-83. Dr Redo Aleksander, Zamojskiego 29, tel. 182-57. Dr Sokolowski Adam, Basztowa 24, tel. 142-04. Dr Stern Natan, Stradom 27, tel. 178-25.

Dziś mają dyżur dzienny i nocny apteki: Grodzka 22. Pl. Matejki 3. Wybickiego 1. Rakowicka 12. Dietla 36. Podgórze: Pl. Zgody 18.

Tylko dzienny dyżur: Szczepańska 1. Kościuszki 18. Długa 65. Mikołajska 4. Starowiślna 77. Kalwaryjska 27.

PRZYKRY INCYDENT W STAREJ BOŻNICY

Zapowiedziane na dzień wczorajszy nabożeństwa żałobne z okazji rocznicy zgonu bhp. Teodora Herzla i Ch. N. Bialika w bóżnicach i domach modlitwy w Krakowie odbyły się wszędzie w podniosłym nastroju.

Przykry incydent zdarzył się jedynie w Starej Bóżnicy, gdzie jeden z urzędujących tam komisarzy kahalnych, p. Chaim Freylich junior, sprzeciwił się odmówieniu modlitwy El Mole Rachimim. Dopiero na interwencję inż. Dawida Feldmana — również członka komisariatu kahalnego — odmówiono modlitwę wyłącznie imieniem Organizacji Sjońskiej.

Niesłychany ten krok nie wymaga żadnych komentarzy!

REWIZYTY PREZYDENTA M. KRAKOWA

Prez. Kaplicki rewizytował wczoraj prezesa Apelacji Krak. p. K. Rudnickiego, oraz szefa prokuratury Sądu Apel. p. Kurkowskiego.

TEATR AKADEMICKI POWSTAJE W KRAKOWIE

(or) Jak się dowiadujemy, powstaje w Krakowie pierwszy w Polsce teatr akademicki. Kuratorem teatru akademickiego został prof. St. Kolačkowski, a przewodniczącym komisji egzaminacyjnej lektor wymowy prof. Dobrowolski. Na czele teatru staje jako dyrektor student polonistyki Barnaś.

AFERA FENIKSA

Jak już wczoraj donosiliśmy b. dyrektorzy „Feniksu“ zostali przewiezieni do Warszawy celem przeprowadzenia śledztwa. Natomiast b. dyrektor „Feniksu“ w Krakowie Adolf Brynda został wczoraj zwolniony z aresztu.

Jak słyhać obrony A. Bryndy podjęli się adw. Hollender z Warszawy i adw. Dr. Szymon Feldblum z Krakowa.

42 KRAKOWIAN ZMARŁO NA GRUŻLICĘ W MAJU B. R.

W ciągu miesiąca maja br. zawarło w Krakowie małżeństw 99 (161) w tem chrześcijańskich 71 (138). Urodziło się żywo dzieci 255 (225), nieślubnych 51 (41), w czem z małżeństw żydowskich rytualnych 10 (14). Wśród żywo urodzonych było chłopców 116 (102). W tym samym okresie czasu zmarło osób 224 (228). Liczba zmarłych w szpitalach wynosiła osób 74 (72). Z przyczyn śmierci najczęściej przypada na gruźlicę 42 i na choroby serca 32. Wśród zmarłych było chrześcijan 161 (172).

NACO LUDZIE CHORUJĄ W KRAKOWIE

W Wydziale Zdrowia Publicznego Zarządu Miejskiego w stol. król. mieście Krakowie zgłoszono w ciągu ubiegłego tygodnia następujące choroby zakaźne: błonica 3 wypadki; błonica 6; dru brzuszny 2; odra 6; róża 2; krztusiec 9.

SPADŁ ZE SKAŁY

W Wapienniku Solvaya na Zakrzówku, robotnik St. Piskorz, lat 41 spadł ze skały. Doznał on ran tłuczonych głowy klatki piersiowej i miednicy. Piskorza przewiózł lekarz Pogotowia Rat. do szpitala Ubezp. Społecznej.

CIEŹKO POKŁĄTY NOZAMI

Antoni Jaworski, węglarz, zam. przy ul. Wiczyzkiej 308, został na ul. Kosynierów pokłuty nożami przez nieznanego sprawcę.

Przybyłe na miejsce Pogotowie Ratunkowe udzieliło Jaworskiemu pierwszej pomocy, poczem przewiozło go w stanie ciężkim do szpitala św. Łazarza.

Z TEATRU, LITERATURY I SZTUKI

— ŻYD. TEATR LETNI Stradom 11. Dziś dwa przedstawienia. Gościnnie występy W. Kaniewskiej i P. Brajtmanna na czele zespołu warszawskiego w głośnej sztuce „Di froj fun der unterwelt“. Pierwsze przedstawienie o godz. 4.45 pop. po cenach zniżonych, drugie o godz. 8.45 po cenach normalnych.

— Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO. Dziś po cenach zniżonych, świetna komedia J. de Porto Richea „Zakochana“. W roli tytułowej występuje p. Z. Jaroszevska. — „Krakowiaczy i górale“ ukażą się w środę. W próbach pod kierunkiem reż. J. Karbowskiego, pogodna komedia E. Ebermayera pt. „Trochę słońca dla Renaty“, której premiera odbędzie się w najbliższy wtorek.

— „POLAWIACZE PEREL“ Jutro w poniedziałek opera krakowska na zakończenie swego sezonu wystawia przepiękną i melodyjną operę Bizeta „Polawiacze perel“. W operze tej wystąpią gościnnie znakomici śpiewacy: Ada Sari (Leila), Adam Dobosz (Nadir), Eugeniusz Mosakowski (Zarga), oraz A. Mazanek w otoczeniu krakowskiego chóru operowego.

— Z TEATRU „BAGATELA“. Dziś w dalszym ciągu w Bagateli wspaniała rewja pt. „Po królewsku“ z B. Gilewską, G. Halicką, M. Wyględowską, Eug. Nowowiejskim, A. Gronowskim, Wyględowskimi i m.

RUTH SOREL światowej sławy lancerka laureatka międzynarodowego konkursu (I. nagroda) prowadzi będzie od 1 września klasę mistrzowską tańca artystycznego w Szkole Muzycznej przy Z. T. M. w Krakowie ul. Zyblikiewicza 5. Dla wybitnie uzdolnionych dzieci utworzy się specjalne kursy. 9943kr

REPERTUAR KINOTEATROW

ADRIA: „Nieśmiertelne melodie“ i „Pozar nad Wolgą“.

APOLLO: „Samochód Nr. 99“ (Sir Guy Standing, Fred Mac Murray i Marina Schuberl)

ATLANTIC: „Świat idzie naprzód“ (Madelaine Carroll, Franchot Tone) i „Mleczna droga“ (Harold Lloyd)

BAGATELA: „Pieśń zdobywa świat“ (J. Schmidt) oraz rewja „Po królewsku“.

DOM ŻOŁNIERZA: „Żywy zastaw“ (Shirley Temple).

PROMIEN: „Byli sobie dwaj hultaje“ (Flip i Flap) oraz „Sztuczne szczęście“.

STELLA: „Moskiewskie noce“.

SZTUKA: „Ludzie w tunelu“.

ŚWIT: „8 godzin Dra morgana“ (Wirginja Bruce, Chester Morris, B. Cortez)

UCIECHA: „Zew dzikich“

WANDA: „Szyfr 77“.

W Gdańsku

Gdańsk. 11. 7. PAT. Prezydent policji gdańskiej zarządził dziś konfiskatę organu centrum gdańskiego „Danziger Volkszeitung“

Gdańsk. 11. 7. PAT. Dziś przybył tu na kilka dni statek szkolny niemieckiej marynarki handlowej „Deutschland“.

Straszne skutki zabawy z granatem

Buczacz. 11. 7. PAT. W Ujściu Zielonem pow. buczaczkiego wydarzyła się okropna katastrofa. 14-letni Mikołaj Szpyrka i 12 letni Michał Balicki bawili się zapalnikiem od granatu, pochodzącego z czasów wojny, znalezionego w polu. Nastąpił wybuch, skutkiem którego mały Balicki zginął na miejscu a Szpyrka skonał po dwugodzinnych męczarniach.

15-lecie Republiki Mongolskiej

Moskwa. 11. 7. PAT. Z okazji piętnastolecia istnienia Republiki Mongolskiej, Kalinin i Mołotow wysłali depesze z życzeniami do prezydenta Republiki i prezesa Rady ministrów.

500 ofiar upałów

Nowy York. 11. 7. PAT. Liczba ofiar śmiertelnych fal upałów w Stanach Zjedn. przekracza 500. Ochłodzenie spodziewane jest w końcu tygodnia, a najdalej we wtorek. Dziś już było w Nowym Yorku nieco chłodniej. Temperatura w cieniu o godz. 12-ej wynosiła ponad 32 st

OSTATNIE WIADOMOŚCI SPORTOWE

REPREZENTACJA POLSKI BIJE WIEDENSKI WACKER 2:0.

Katowice, 11. 7. PAT. Rozegrany wobec 5000 widzów międzynarodowy mecz piłkarski pomiędzy polską reprezentacją olimpijską a wiedeńskim Wackerem zakończył się zdecydowanym zwycięstwem Polaków w stosunku 2:0 (2:0)

Mecz trwał jedynie 48 minut. Pierwsza połowa była bowiem dwukrotnie przerywana spowodu ulowy. Po przerwie grano jedynie 3 minuty, boisko bowiem było zupełnie niezdatne do rozgrywki.

Poziom meczu był bardzo wysoki. Polacy gorowali znacznie, zarówno technicznie jak i taktycznie, mając stale inicjatywę w swoich rękach. Obie bramki padły ze strzałów Peterka, przy czym pierwsza z rzutu karnego.

W drużynie polskiej bez zarzutu zagrał napad z wyjątkiem Szerfkego oraz pomoc. Obrona nie dopisała, zwłaszcza słaby był Szczepaniak. Albański w bramce nie był prawie zatrudniony. Najlepszy był Dytko. Sędziował p. Lahan.

Polacy walczyli w składzie: Albański, Szczepaniak, Gałeczki, Dytko, Wasiewicz, Kotlarczyk 2-gi, Kisielicki (po przerwie Łyko), Wilimowski, Peterek, Szerfke i Piec.

KUCHARSKI NA TRZECIM MIEJSCU W LONDYNIE

Londyn, 11. 7. Oczekiwany z dużym zainteresowaniem finał biegu na pół mili o mistrzostwo Anglii zakończył się porażką Kucharskiego, który zajął dopiero trzecie miejsce. Pierwszy był zeszłoroczny mistrz Anglii na tym dystansie, Anglik Powell. Czas zwycięzcy wyniósł 1:54,7 sek. Drugim był Handley (Anglia) o metr za pierwszym, a trzecim Polak o pół metra za drugim. Kucharski przegrał wskutek złej taktyki.

LKS ZWYCIĘŻA HAKOAH.

Hakoah wiedeński doznał pierwszej porażki w Polsce na obecnym tournée w Łodzi na meczu z LKS-em 0:1 (0:0). Hakoah był lepszym technicznie ale skuteczniejszym był LKS. Gra przeciętna.

KRAKÓW — LUBLIN

mecz piłkarski międzymiastowy odbędzie się w niedzielę 12 bm. w Lublinie.

ZNOKAUTOWANY KOLARSKI MISTRZ ŚWIATA — INCYDENT NA ZAWODACH W BELGII.

W Gandawie w czasie międzynarodowych zawodów kolarskich zdarzył się niezwykle wypadek.

Publiczność wygwizdała dwukrotnego mistrza świata na szosie, Ronssego, który jechał bez ambicji, przegrywając łatwo do zagranicznych konkurentów.

Wyprowadzony z równowagi gwizdaniem publiczności Ronsse zsiadł z roweru udał się na trybunę i jednego z gwizdzących widzów uderzył pięścią w twarz. Towarzysz uderzonego oddał Ronssemu cios, przytem uderzył go w szczękę z taką siłą, że mistrz świata upadł znokautowany.

Incydent zakończył się ogólną weselością, a Ronsso przyszedł do siebie dopiero po opatrunku w szatni.

TURNIEJ TENISOWY W INOWROCŁAWIU. — HEBDA POKONAŁ TARLOWSKIEGO.

W Inowrocławiu rozegrany został ogólnopolski turniej tenisowy. W finale gry pojedynczej panów Hebda pokonał Tarlowskiego 8:5 1:6 0:6 6:0 6:2. W finale gry pań Glowacka wygrała z Lilpopówną 6:3 6:0, w finale gry podwójnej panów para Spychała — Beldowski pokonała niespodziewanie parę Tarlowski — Popławski 6:4 6:3 3:6 9:7 zaś finał gry mieszanej wygrała para Lilpopówna — Popławski.

NOWY PLYWACKI REKORD EUROPY w sztafecie 4x200 m. stylem dowolnym ustanowiła narodowa reprezentacyjna drużyna Węgier wynikiem 9.13 min.

OKRADLI KIOSK „RUCHU“ NA DWORCU ZACHODNIM

Baran Stanisław, lat 33, malarz pokojowy, bez zajęcia, zam. w Prądniku Czerwonym, powiat Kraków, Kisel Stanisław, lat 26, handlowiec bez zajęcia, zamieszkały w Rakowicach, skradli o negdaj tytuł wartości 300 zł. z kiosku „Ruch“ na dworcu Zachodnim w Krakowie. Wczoraj zostali oni zatrzymani przez organa policji w swoich mieszkaniach.

TO I OWO

Mydło i śmiertelność

Statystyka służy do wszystkiego. Można zapomocą zestawienia cyfr dowiedzieć co kto chce. Do osobliwych celów użytkował np. pewien socjolog angielski statystykę konsumpcji mydła. Naogół wiadano zwykle konsumpcję mydła ze stanem poziomem kulturalnym danego kraju. Socjolog angielski dopatrywał się jednak w zestawieniu cyfr, wskazujących konsumpcję mydła i cyfr, wskazujących śmiertelność bezpośredniego związku przyczynowego. Według niego w krajach konsumujących dużo mydła śmiertelność jest mniejsza, niż w krajach o małej konsumpcji tego artykułu. Jak obliczył zatem ów socjolog, najwięcej mydła luksusowego zużywa Danja, bo aż 682 gramy na głowę rocznie, gdy tymczasem we Francji, która te gatunki mydeł gwałtownie produkuje, konsumpcja ich wynosi tylko 368 gramów na mieszkańca rocznie. Jeśli chodzi o mydło zwykłe, prym trzyma tutaj Holandia, gdzie każdy mieszkaniec zużywa rocznie 14 kilo mydła tego gatunku. Po Holandji idzie Danja, Belgja, Francja, Anglja, Niemcy, Austrija, Italja Węgry. Konkluzja brzmi: dużo mydła — mało zgonów, mało mydła — dużo zgonów.

Dzień oderwanych guzików

W Anglii prowadzona jest od pewnego czasu propaganda za ustaleniem dnia 1 września każdego roku jako dnia „oderwanych guzików“.

W dniu tym wszystkie Angielki miałyby pozostać w domu i przyprowadzić do porządku garderobę mężów. Oryginalny pomysł pozwałaby wnioskować o niezbyt wielkiej pochopności wielu pań domu w Anglii do przyszywania guzików i czerwania dziur w ubraniu. Takie przynajmniej wrażenie czyni na mieszkańcach kontynentu osobiwa propaganda angielska.

Ten ma powodzenie

Na wyspie św. Maurycego, o tysiące kilometrów od rodzimej Anglii, znajduje się mały garnizon angielski. Należący do składu załogi kanonier Hardsmith, kawaler, który przebywał tam już parę lat, zmudził sobie stan kawalerski, i postanowił ożenić się. Ale jak? Na wyspie niema wcale europejek. Mądry kanonier sięgnął do głowy po rozum: napisał list do burmistrza rodzinnego miasta — Tottenham — prosząc go o wybranie dlań odpowiedniej towarzyszkii życia spośród rodaczek. Burmistrz przejął się bardzo tą sprawą i wywiesił ogłoszenie odnośnie na bramie ratusza. Po kilku dniach na biurku burmistrza leżało już

czterysta ofert, tyle bowiem niewiast wyraziło chęć poślubienia samotnego żołnierza na dalekiej wyspie. Burmistrz przesłał radosną wiadomość na wyspę św. Maurycego pocztą lotniczą. Po dwóch tygodniach otrzymał odpowiedź: „Dotychczas byłem samotnym żołnierzem Jego Kr. Mości, obecnie jestem najszcześliwszym szeregowcem w armii angielskiej; czuję się jakbym był generałem. Napisać do każdej z czterystu kandydatek i z nadesłanych odpowiedzi wywnioskuję, która z nich będzie najodpowiedniejszą dla mnie żoną. Gdy dokonam już wyboru, zwrócę się do pana, panie burmistrzu, z prośbą o zaszczycenie ślubu mego w charakterze świadka.“

Ubezpieczenia w świecie filmowym amerykańskim

Tow. filmowe Foxa ubezpieczyło swoje „pięć raczek“ kanadyjskie na sumę 20.000 funtów. Suma ta ma być wypłacona w razie śmierci jednej z pięciu dziewczynek w ciągu trwania umowy z tow. Foxa. Shirley Temple jest ubezpieczona na sumę 200.000 funtów. Obecnie ateliery filmowe ubezpieczają się też na wypadek choroby któregoś z aktorów i konieczności zastąpienia go przez inną gwiazdę.

—o—

Interesy handlowe

SPÓLNIKA POSZUKUJE renomowane, żywotne przedsiębiorstwo, we własnym budynku, z całym precyzyjnym urządzeniem, w dziale żelaznym, z wielkim zapasem towarów. Kapitał potrzebny 25.000 zł. Informacji udziela Komunalna Kasa Oszczędności Miasta Cieszyńska w Cieszynie. 9948k

SPÓLNIK poszukiwany z kapitałem zł. 20.000 do rentownej i wprowadzonej fabryki z dużym zbytem. Zgłoszenia pod „Dochód“, Biuro ogłoszeń Roth, Kraków, Jana 18. 9964k

ZŁOŻĘ kaucję zł. 18-20.000 posiadam lokal sklepowy szukam składu konsygnacyjnego komisowego i t. p. Zgłoszenia pod „Solidny St.“ do Adm. N. Dziennika. 6817g

5.000 ULOKUJĘ na kamienicę, pierwszą hipotekę. Zgłoszenia skrytka pocztowa 323. Kraków. 9956k

Kupno

NOSZONA garderobę kupuję, placę dobrze. Goldberg, Gazowa 13. tel. 168-21. 6814g

RADJO - aparat, kupię okazjnie. Zgł do Adm. N. Dziennika pod „Markowy“

Sprzedaz

WYJEZDZAJĄC zaopatrzyć się w tanią, dobrą bieliznę damską, konfekcję dziecięcą. Obstädner — Kraków, Rynek 11. 9635kr

MEBLE nowoczesne, szafy kombinowane, sypialnie, jadalnie, najtaniej, Kraków, BRACKA 13.

PLUSKWI tępi do szczęścia oryginalny plyn JOK. Drogerja: SCHAPSENHNA, Plac Nowy. 9833k

BIURO GELBERA, Kraków, Starowiślna 8, tel. 135-70 sprzeda: DOM nowy pełnokomfortowy, okolica Zwierzynieckiej, 55 ubikacji, cena 100.000 zł. dopłata 70.000 zł., dochód netto 12%.

DOM nowy pełnokomfortowy, 65.000 zł., dochód netto 10%.

DOM nowy, luksusowy komfort, — cena 128.000 zł., dopłata 110.000 zł.

DOM nowy pełnokomfortowy, okolica Parku Krakowskiego, — 73.000 zł., dopłata 60.000 zł.

DOM nowy ze sklepami, pełnokomfortowy, dzielnica handlowa, cena 180.000 zł., dopłata 130.000 zł., dochód netto 12%.

DOM pełnokomfortowy z dużą parcelą, — centrum handlowe, cena 60.000 zł., dopłata 46.000 zł. 9959g

MEBLE KUCHENNE, przedpokojowe i pokoje dziecięce, nowoczesne, szkleflakowane solidne najtaniej. Specjalność Rynek Gł. 12 podwórze. 7317kr

ELEKTROTECHNICZNE materiały żarówki najtaniej poleca Laufer SZEWSKA 4, tel. 13706. 6685g

»RIGO« usuwa niezawodnie ODCISKI, 50 groszy. — Drogerja SCHAPSENHNA, Kraków, Plac Nowy. 9832k

PIANINO do nauki bardzo tanio sprzedam. Kraków, Topolowa 6/10. 9717k

PIEKARNIA nowoczesnie urządzona do sprzedania. Zgłoszenia do Adm. N. Dziennika ul. Orzeszkowej 7 pod „Zmechanizowana“. 6828g

DO SPRZEDANIA dobrze prosperujący sklep spożywczo-cukierniczy. Zgłoszenia do Adm. Nowego Dziennika pod „Paranuse“. 6690g

KOLONJE LETNIE W ORŁOWIE, KRYNICY I TRUSKAWCU.

Towarzystwo Dom Zdrowia Lwów, ul. Krakowskich 18a tel. 252-45 urządza w sezonie letnim kolonje nadmorską w Orłowie oraz kolonje kuracyjne w Krynicy i Truskawcu.

I. Cena pobytu czterotygodniowego w Orłowie wraz z taką klimatyczną 165 zł.

II. Kolonja w Krynicy obejmuje pobyt trzytygodniowy, taką klimatyczną i opiekę lekarską w cenie ryczałtowej 165 zł.

III. Ryczałty kuracyjne w Truskawcu obejmują trzytygodniowy pobyt, taką klimatyczną, opiekę lekarską, 11 kąpiel solankowych i legitymację do wód w cenie 215 zł.

Rezerwowanie pokoi dwuosobowych i zgłoszenia przyjmuje oraz informacji udziela sekretariat Towarzystwa. 9796k

Góry!... Woda!... Słońce!...

Kolonja Akademicka H. A. Z. w PIWNICZNEJ — ZDROJU nad POPRADEM obok Krynicy. Pokoje 2 i 3 osobowe. Wikt pierwszorzędnny 5-cio razowy. Boisko do gier sportowych, przystań kajakowa, radio, patefon. Wody mineralne, kąpiele. Wycieczki w Pieniny, Tatry i do Czechosłowacji. Dwa turnusy: lipiec i sierpień. ZNIŻKI KOLEJOWE 75% z każdej miejscowości. Opłata za turnus 75 zł.

Zgłoszenia H. A. Z. LWÓW, Kilińskiego 1/II p Informacje: Szydłowska, Kraków, Syrokomi 5 w Fabryce Olejków, między 12.30—14 i 19—20. W soboty i niedziele od 19—20. Telefon 103.62.

WYJEZDZAJĄC zaopatrzyć się w tanią, dobrą bieliznę damską konfekcję dziecięcą. Obstädner, Kraków, Rynek 11. — 9955kr

SALON inkruistowany do sprzedania. — Kraków Sienna 7, m. 4. 9958k

DOBRCZE prosperujące przedsiębiorstwo z zaprowadzoną klientelą, hurt, z branży obuwianej do odstąpienia na dobrych warunkach. Zgłoszenia do Adm. N. Dziennika pod „Obuwie“. 6815g

MLECZARNIĘ dobrze prosperującą z wyrobioną klientelą wyjeżdżając — okazjnie odstąpię. Długa 16. 6828g

BIURO „MERKUR“, Kraków, Dietla 59 — Telefon 176-89.

KAMIENICA trzechpiętrowa pełnokomfortowa centrum bardzo rentowna. Pożyczka amortyzacyjna. Dopłata 140.000.

KAMIENICA trzechpiętrowa pełnokomfortowa. Dochód 11.000 Gotówka 102.000.

KAMIENICA trzechpiętrowa pełnokomfortowa. Pożyczka długoterminowa. Gotówka 70.000.

KAMIENICA pełnokomfortowa, dochodowa, pewne czynsze. Pożyczka długoterminowa. Dopłata 45.000 **KAMIENICA** nowo- budowana pełnokomfortowa, ogród. Gotówka 25.000.

Wielki wybór domów i parcel. Zgłoszenia kupna — sprzedaży bezpłatnie. 9954k

BIURO RUBINA KRAKÓW, WIELOPOLE 26, TELEFON 171-78, poleca następujące okazje do sprzedania.

PARCELA budowlana, dobrze położona, 17 metrów frontu, cena 26.000.— zł.

PARCELA budowlana, 13 metrów frontu, (Zwierzynie), cena 10.000.—

KAMIENICA nowa, superkomfort, (Słowackiego), cena 221.000, gotówka 180.000.— zł.

KAMIENICA nowa, trzechpiętrowa, (centrum), dochód roczny 21.114.— zł., cena 170.000.—, gotówką 130.000.—

KAMIENICA nowa trzechpiętrowa, pełnokomfortowa, (koło Słowackiego), cena 92.000.— zł.

KAMIENICA nowa, pełnokomfortowa, dochód roczny 7.644.—, dług 19.500.—, dopłata 62.500.— zł.

KAMIENICA nowa, pełnokomfortowa, dochód roczny 3.480.— zł., cena 29.000.—, gotówką 25.000.—

KAMIENICA czteropiętrowa, (Park Krakowski), dochód roczny 14.640.— zł., cena 148.000.

WIELKI WYBÓR DOMÓW, PARCEL od 10.000.— wwyż. **OBSŁUGA** fachowa, dyskretna, solidna. — **INFORMACJE** bezpłatne. **BIURO** czynne cały dzień. 9963k

▲▲▲▲▲▲▲▲
Reklama
dźwignią handlu
▼▼▼▼▼▼▼▼

**BALSAMICZNA
SÓL DO NÓG**
GASECKIEGO (z KOGUTKIEM)
AGEPIN

usuwa ból, pieczenie, nabrzmienie nóg, zmłkczko odciski, które po tej kąpieli dają się usunąć, nawet paznokciom. Przegląd użytych na opakowaniu.

Lokale

4 DUŻE pokoje komfort do wynajęcia. — Starowiślna 17 Dozorca.

LOKALE sklepowe przy Aleji Słowackiego 38 do wynajęcia. Punkt ruchliwy. Wiadomość u dozorczy. 6681g

DUŻY lokal na lekki przemysł do wynajęcia. Lwowska 15. 9962k

SKŁEP pięknie urządzone na każdy dział bez towaru, czynsz miesięczny do wynajęcia. Właściciel Kraków, Rajśka 20. — 6831g

SKŁEP, mieszkanie, Kraków, Lubicz 30 do wynajęcia. 6828g

POKÓJ, dwa umeblowane, frontowe i osobne wejście na mieszkanie, biuro, do wynajęcia. Wiadomość Starowiślna 76. 6830g

„OAZA“ Zakopane

Druga do Białego — Telefon 1289

Pierwszorządny Hotel-Pensjonat poleca pokoje z pełnym utrzymaniem po cenach bardzo przystępnych. 9930kr

Nauka i wychowanie

KURSY GIMNAZJALNE z VI klas i do matury, oraz w zakresie I—II gimn. nowego stroju. Nauka korespondencyjna „Globus“ oraz lekcje zbiorowe. Kurs repetytoryjny maturalny od 1 sierpnia. Wpisującym się w dniach najbliższych znaczne zniżki i bezpłatne premje. Prospekty z podziękowaniami bezpłatne. — „STUDJUM“

KRAKÓW,
SŁOWACKIEGO 1.
9690k

KURS WAKACYJNY PIĘKNOPISANIA

w koncepcji artyst. szkole kaligrafji FEINBERGA, Starowiślna 28. — Każdy stanowczo poprawi swe pismo na pięknie i biegle. Skutek z dumiewający. Indywidualna nauka stenografji maszynopisma, kalgowości, etcetera. Zgłoszenia codziennie. 9318k

STENOGRAFJI NOWOCZESNEJ w 10 lekcjach perfekt — wyucza ZOFJA SCHÖNGUTÓWNA WW. Świętych 8, I. p. m. 7, tel. 109-97. — Zgłoszenia od godz. 9—18 6803g

PROFESOR Spitz — Kraków, Sołtyka 11
Telefon 115-02.
HEBRAJSKIE. 6684g

**INSERATOW
DROBNYCH**
nie przyjmuje się
telefonicznie
tylko wprost
w Administracji
i wyłącznie
ZA GOTÓWKĘ.

Wolne posady

ZAKŁAD lekarsko-dentystyczny Dra J. Syropa pl. WW. Świętych 10 przyjmie praktykanta z ukończoną 4 kl. gimnaz. lub równorzędną. 9903k

ZDOLNĄ praktykantkę do sklepu przyjmie firma Taschner, Rynek 10. 6804g

Posad poszukują

BIURALISTKA młodsza, milej prezencji, — energiczna, średnie wykształcenie, pisząca na maszynie, kilkuletnia praktyka biurowa, poszukuje jakiegokolwiek posady w jakiegokolwiek miejscowości. Skromne wymagania. Biuro ogłoszeń Stattera, Kraków Rynek 8 „Szybka orientacja“. 9961k

100 ZŁ. da długoletni urzędnik buchalter za wyrobienie mu jakiegokolwiek posady. Wymaganie bardzo skromne. Miejsce wość obojętna. Zgłoszenia pod „Depot“ do Adm. N. Dziennika. 6819g

GIMNAZJUM ŻENSKIE

poszukuje

nauczycielki zajęć praktycznych

Oferty pod adresem:

GIMNAZJUM ZIMNOWODÓW — KIELCE

PRZEDSIĘBIORSTWO przemysłowe w okolicy Bielska poszukuje urzędniczek biurowej. Wymagana znajomość księgowości przebitkowej. — Oferty z podaniem wysokości wynagrodzenia sub: „Bielsko“ do Adm. Nowego Dziennika. 9953k

LEKARKA - DENT. do współpracy poszukiwana. Zgłoszenia: Nowy Dziennik pod „Lek. - dent.“. 6824g

POSZUKUJE się akwizytorów do eprzedaży ratalnej wyżymaczek. Byt zapewniony. Zgłosić się wazyńca 32/6 godz. 8—10 18—20. 6829g

CHŁOPIEC do praktyki poszukiwany od zaraz. Lerner, Florjańska 5, Konfekcja. — 6834g

Reklama
dźwignią handlu

PRENUMERATA: w Krakowie z odnośno.

niem i bez odnośnienia oraz na prowincji

z przesyłką pocztową . . . . . miesięcz. „ 4.30 kwart. „ 12.90

Zagranicą z przesyłką pocztową . . . . . „ 7.50 „ „ 22.50

OGŁOSZENIA. Podstawą obliczeń jest 1 milimetr w jednym łamie, Strona w tekście i nadesłaniem na 3 łamy po 76 milimetr. Strona za tekstem 6 łamów po 38 milimetr. Najmniejsze ogłoszenia drobne liczymy za 16 słów.

POSZUKUJĘ 2 lub 3 pokoi, pełny komfort Kazimierz. — SCHAPSENHOFN drogerja, Plac Nowy, telefon 163-84. 9939k

PIĘKNY pokój frontowy, komfort, balkon I piętro osobne wejście, do wynajęcia. Zgłoszenia Dietla 15. m. 4 w godz. 13—16 popoł. 9700k

MASZYNY DO PISANIA SPRZEDAŻ-ZAMIANA KUPNO
MAXLOWENSTEIN KRAKÓW, ZWIĘZYŃCIEŃSKA 11
TELEFON 162-20

PIĘKNY frontowy pokój z osobnym wejściem dla młodego małżeństwa ew. dla dwóch Panów zaraz do wynajęcia. Starowiślna 93a, m. 7. — 6833g

UMEBLOWANE 2 pokoje z kuchnią — komfort Krakowska do wynajęcia od zaraz. Wiadomość Hochbaum. Miodowa 12. 6825g

KOMFORTOWY pokój wejście z klatki schodowej wolny. — Właściciel Kraków, — Rajśka 20. 6832g

SAREGO 11 jest duży frontowy parterowy pokój dla dwóch osób do wynajęcia. 6813g

4 POKOJE z kuchnią pełny komfort I-sze piętro Bonerowska 3. do wynajęcia. 6808g

INŻYNIER poszukuje lokalu dwupokojowego z kuchnią pierwsze piętro, wysoki parter Zgłosić Nowy Dziennik „Śródmieście“. 6687g

ŚRÓDMIEŚCIE mieszkanie trzypokojowe z pełnym komfortem I piętro w nowym domu przy ul. św. Marka 35 do wynajęcia. 9957k

Różne

EXPRESS Miodowa 20 przyjmuje bagaże do Szczyrku Bystry autami ciężarowemu codziennie — telefon 14581. 9822kr

HALLOOO! Placę najwyższe ceny za używane meble Hochhauser, Kraków, Miodowa 43. 6814g

PRZEDSTAWICIELSTWA składem konsygnacyjnym poszukuje. Zabezpieczenie hipoteczne, ewentualnie gotówka. Zgłoszenia „Przemysłowiec 11“. Nowy Dziennik. 6813g

DENTYSTA może na bardzo dogodnych warunkach wydzierżawić Zakład dentystyczny w Krakowie. Zgłoszenia Nowy Dziennik „Dentysta“. 6791g

Wzorowa pracownia dla
napraw maszyn biurowych

UHER i ABSLER

Kraków, św. Jana 11

Tel. 109-05

CENY w złotych: I strona 1.25. — Tekst 1. — Nadesłane 0.75. — Za tekstem 0.25. — Drobne od słowa 0.10 gr. Dla poszukujących pracy 0.05 gr. Gratulacje i kondolencje do 4 wierszy Zł. 5. Ogłoszenia ślubne i zaręczynowe Zł. 10.—. Podziękowania lekarskie do 25 mm. Zł. 10.—. Nekrologi (klepsydry) do 60 mm. w I. łamie. Zł. 20. Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25% za druk kolorowy 50%.

„NOWY DZIENNIK“ wychodzi codziennie, także w poniedziałki i dni poświąt